

Összefoglaló

a Hivatal döntéseivel szemben benyújtott megváltoztatási kérelmek elbírálása tárgyában visszaérkezett bírósági döntésekről

2017/I. és II. negyedév

2017. első és második negyedévében összesen 101 ügyben érkezett vissza a Hivatalhoz jogerős bírósági végzés. A döntések az egyes oltalmi formákat érintő ügyekre az alábbi számban vonatkoztak:

Védjegy	38 (17 <i>ex parte</i> , 21 <i>inter partes</i>)
Szabadalom	12 (10 <i>ex parte</i> , 2 <i>inter partes</i>)
K+F	51 (51 <i>ex parte</i>)

A Hivatal érintett döntéseinek több mint fele (56) tekintetében a megváltoztatási kérelem elutasítására került sor. A bíróság 34 esetben megváltoztatta a Hivatal határozatát, amelyből hét végzés védjegy, három szabadalmi és huszonnégy K+F minősítési ügyet érintett. A döntés hatályon kívül helyezése mellett négy ügyben az eljárás folytatására, egy esetben új eljárásra utasította a Hivatalt, egy ügyet pedig – a döntés hatályon kívül helyezése mellett – áttett a Hivatalhoz. Egy esetben a bíróság az ügyet áttette a Hivatalhoz, további 4 ügyben pedig megszüntette az eljárást.

Az alábbiakban néhány kiemelést érdemlő döntés kerül ismertetésre.

SZABADALOM VAGY KIEGÉSZÍTŐ OLTALMI TANÚSÍTVÁNY TÁRGYÁBAN SZÜLETETT DÖNTÉSEK

I. Ket. 81/A. § (1) bekezdés, Szt. 85. § (1) bekezdés b) pont, 469/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: GyR.) 13. cikk (1) bekezdés

A Ket. 81/A. § (1) bekezdése szerint, ha a döntésben név-, szám- vagy más elírás, illetve számítási hiba van, a hatóság a hibát – szükség esetén az ügyfél meghallgatása után – kijavítja, ha az nem hat ki az ügy érdemére, az eljárási költség mértékére vagy a költségviselési kötelezettségre.

Az Szt. 85. § (1) bekezdés b) pontja szerint a bíróság kérelemre megváltoztathatja a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának az eljárást felfüggesztő és a szabadalmi lajstromba való bejegyzés tárgyában hozott döntését

A GyR. 13. cikk (1) bekezdése szerint a tanúsítvány időtartama az alapszabadalom jogszabályban meghatározott oltalmi idejének lejártakor kezdődik, és az alapszabadalom

iránti bejelentés benyújtásának napja és a termék Közösségen belüli forgalomba hozatalára vonatkozó első engedély keltezésének napja között eltelt időszak öt évvel csökkentett időtartamával megegyező ideig tart.

1. A Hivatal a bejelentés tárgyára kiegészítő oltalmi tanúsítványt adott, a tanúsítvány időtartamát 3 év 11 napban meghatározva, lejáratát pedig 2026. augusztus 29. napjában megjelölve. (S1100028/8.)

A Fővárosi Törvényszék a fenti határozat ellen benyújtott megváltoztatási kérelmet alaposnak találta, így a kérelmező másodlagos kérelmének helyt adva a hivatali határozatot úgy változtatta meg, hogy az oltalom időtartamát 3 év 12 napra, a kiegészítő oltalmi tanúsítvány lejáratát pedig 2026. augusztus 30-ára módosította. Indokolásában a törvényszék megállapította, hogy a kérelmező által a hiba javításának alapjául hivatkozott Ket. 81/A. § (1) bekezdése nem alkalmazható, mivel bár a „*hivatali döntésbe nyilvánvalóan számítási hiba került, azonban ennek kijavítása az ügy érdemére is kihat, mert érinti az oltalom időtartamát és az oltalmi idő végét*”. Rámutatott azonban arra, hogy a tanúsítvány időtartamának módosítása beletartozik abba a körbe, amelyet a tanúsítványlajstromban és a szabadalmi lajstromban is fel kell tüntetni, így a módosítás a GyR. 13. cikk (1) bekezdése szerint számolva az Szt. 85. § (1) bekezdés b) pontja értelmében végrehajtható. (3.Pk.24.727/2016/3.)

II. Szt. 51. § (2) bekezdés, Ket. 40. § (2) és (4) bekezdés

Az Szt. 51. § (2) bekezdése szerint a meghatalmazást írásba kell foglalni. A szabadalmi ügyvivőnek, ügyvédnek, szabadalmi ügyvivői irodának, szabadalmi ügyvivői társaságnak vagy ügyvédi irodának – akár belföldön, akár külföldön – adott meghatalmazás érvényességéhez elegendő, ha azt a meghatalmazó aláírta. A képviseleti meghatalmazás olyan általános meghatalmazás is lehet, amelynek alapján a képviselő eljárhat a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala hatáskörébe tartozó valamennyi szabadalmi ügyben, amelyben a meghatalmazó félként vesz részt. Az ügyvédi irodának, a szabadalmi ügyvivői irodának vagy a szabadalmi ügyvivői társaságnak adott meghatalmazást bármely olyan személy meghatalmazásának kell tekinteni, aki igazolja, hogy az iroda vagy a társaság keretében működik.

A Ket. 40. § (2) és (4) bekezdései szerint, ha az ügyfél nem személyesen jár el, a hatóság az eljáró személy képviseleti jogosultságát megvizsgálja. A meghatalmazott a képviseleti jogosultságát a 40/A. §-ban meghatározott módon köteles igazolni. A hatóság visszautasítja a meghatalmazott eljárását, ha az nem alkalmas az ügyben a képviselet ellátására, vagy ha képviseleti jogosultságát az erre irányuló hiánypótlási felhívás ellenére sem igazolja. A meghatalmazott visszautasítása esetén a hatóság felhívja az ügyfelet, hogy járjon el személyesen, vagy gondoskodjék a képviselet ellátására alkalmas képviselőről

2. A Hivatal az európai szabadalom magyarországi hatályosítása iránti eljárásban a kérelmezőt képviseleti meghatalmazás benyújtására hívta fel, majd a benyújtott meghatalmazás kapcsán újabb felhívást bocsátott ki, mert az nem tartalmazta az aláíró személy aláírási jogosultságát igazoló iratot. Mivel a kérelmező többszöri határidő-

hosszabbítás után sem pótolta a hiányzó iratot, a Hivatal végzésével az eljárást megszüntette (az európai szabadalom szövegéről készített fordítást be nem nyújtottnak tekintette). (E10704338.)

A Fővárosi Törvényszék a Hivatal fenti végzésének megváltoztatása iránti kérelmet alaposnak találta, így a támadott döntést hatályon kívül helyezte és a Hivatalt új eljárásra utasította, amelynek során a Hivatalnak a kérelmező kérelmét érdemben vizsgálnia kellett. Indokolásában a bíróság megállapította, hogy a Hivatal jogellenesen bocsátotta ki azt a végzést, melyben felhívta a kérelmezőt, hogy nyújtsa be a képviseleti meghatalmazáson a nevében aláíró személy aláírási jogosultságát igazoló iratot. A Hivatal e döntését azzal indokolta, hogy a becsatolt meghatalmazás alapján nem következethetett alappal arra, hogy a kérelmező nevében aláíró személy cégjegyzésre is jogosult, mert aláírása alatt a „Representative” megjelölés szerepelt, amely nem tekinthető olyan titulushoz, amelyre tekintettel a cégjegyzési jogosultság vélelmezhető, illetve a cégjegyzési jogosultságra semmilyen egyéb irat nem utalt.

A Fővárosi Törvényszék megállapította, hogy a Hivatal hatáskörébe tartozó szabadalmi ügyekben a képviselet szabályait az Szt. 51. §-a, valamint az Szt. 45. § (1) bekezdésén keresztül alkalmazandó Ket. 40. § (2) és (4) bekezdései szabályozzák. A bíróság kimondta, hogy *„sem az Szt., sem a Ket. nem ír elő formai kötöttséget a meghatalmazásnak a fél részéről történő aláírásával kapcsolatosan. Az a tény, hogy a fél részéről a meghatalmazáson eredeti aláírás szerepel, az ellenkező bizonyításáig igazolja a jogi képviselő és az ügyfél között létrejött megbízási viszonyt. Egyébként vélelmezhető, hogy a jogi képviselő már maga meggyőződött a megbízó jogosultságáról, hiszen ez az ő felelőssége. A Ket. [képviseleti jogosultság vizsgálatára, és a képviselet visszautasítására vonatkozó] 40. § (2) és (4) bekezdései szerinti vizsgálat célja nem a fél részéről aláíró személy rendelkezési jogának, hanem a csatolt meghatalmazás fenti jogszabályi rendelkezéseknek való megfeleltetésének tisztázása. Nem tartozik ebbe a körbe a meghatalmazás mögötti szerződés érvényességének hivatalbóli vizsgálata. Az ügyfél részéről aláíró személy jogosultsága vizsgálatának lehetőségét jogszabály ezzel együtt sem zárja ki, ilyen vizsgálatot azonban csak a nyilatkozó személy jogával kapcsolatos nyilvánvaló és ésszerű aggály alapozhat meg. A jelen esetben ilyen ésszerű aggály nem merült fel az ügyfél és a meghatalmazott szabadalmi ügyvivő aláírását hordozó okirat érvényességét illetően, így az ügyfél részéről aláíró személy képviseleti jogát szükségtelen volt vizsgálni.”* (3.Pk.24.513/2016/3.)

III. 26/2004. (II. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: KR.) 3. § (9) bekezdés, 1768/92/EGK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: rGyR.) 3. cikk a) pont

A KR. 3. § (9) bekezdése szerint a bejelentés nem változtatható meg úgy, hogy a tanúsítvány más termékre, más forgalomba hozatali engedélyre vagy más alapszabadalomra vonatkozzon, mint amelyet a bejelentés benyújtásakor megjelöltek.

Az rGyR. 3. cikk a) pontja szerint a termékre tanúsítványt kell adni, ha abban a tagállamban, amelyben a 7. cikk szerinti bejelentést benyújtották, a bejelentés napján a termék hatályos alapszabadalom oltalma alatt áll.

3. A 223076 lajstromszámú szabadalom, és az EU/1/07/430/001 számú első közösségi és magyarországi forgalomba hozatali engedély alapján, *Atripla* címen kiegészítő oltalmi tanúsítvány megadását kérték a Hivaltaltól.

A Hivatal a bejelentési nap elismerése során a tanúsítvány címeként (a termék megnevezéseként) az alapszabadalom oltalmi köre alapján javította a bejelentő által feltüntetett, nyilvánvalóan hibás elnevezést, és az *Efivarenz* nevet jelölte meg. Ezt követően felhívásában kifogásolta, hogy a bejelentés nem felel meg az rGyR. 3. cikk d) pontjának, mivel az *Efivarenz* terméket a bejelentésben megjelöltnél korábban engedélyezték. Kérelmező válaszában úgy nyilatkozott, hogy a bejelentés nem csak az *Efivarenz* hatóanyagra, hanem az azt is magában foglaló *Atripla* hármas kombinációra vonatkozik. Ezt követően a bejelentés kapcsán harmadik fél észrevételt nyújtott be, melyben kifogásolta, hogy az *Atripla* megjelölés nem az rGyR. 1. cikk b) pontja szerinti termék, hanem egy védjegy, továbbá, hogy az *Atripla* védjegy szerinti hármas hatóanyagkombináció nem áll az alapszabadalom oltalma alatt [rGyR. 3. cikk a) pont]. A Hivatal az észrevételben foglaltakkal kapcsolatban nyilatkozattételre hívta fel kérelmezőt, aki válaszában a tanúsítvány címét *Efivarenz és emtricitabin* kombinációjára módosította. A Hivatal a KR. 3. § (9) bekezdése értelmében kifogásolta a termék megváltoztatását, továbbá fenntartotta korábbi kifogását is [rGyR. 3. cikk a) pont] a hármas kombináció kapcsán. A kérelmező ezt követően is fenntartotta módosítási javaslatát.

Ilyen előzmények után a Hivatal határozatával az rGyR. 3. cikk a) pontja alapján elutasította a bejelentést, azzal, hogy a kérelmező módosítási javaslatát a KR. 3. § (9) bekezdése értelmében nem látta elfogadhatónak. (S0800004/19.)

A Fővárosi Törvényszék a Hivatal elutasító határozatának megváltoztatása iránti kérelmet elutasította. Indokolásában megállapította, hogy a bejelentés nem felelt meg az rGyR. 3. cikk a) pontjának, mivel a *Medeva-döntés* [az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: EUB) C-322/10. ítélete] értelmében csak olyan hatóanyagra adható kiegészítő oltalmi tanúsítvány, ami megemlítésre kerül az igénypontokban. Ezzel szemben az *Atripla* két hatóanyaga, az *emtricitabin* és a *tenofovir-dizoproxil-fumarát* nincsen megemlítve az igénypontokban. A bíróság megállapította továbbá, hogy a forgalomba hozatali engedélyben szereplő hatóanyagok szabadalom által védett részalmazait (is) oltalmazni rendelő *Georgetown University-döntés* (EUB C-422/10. ítélet) fényében sem értelmezhető úgy a három hatóanyag kombinációjára vonatkozó eredeti bejelentés, mint amely „magában foglalja” az egy vagy két hatóanyagból álló kompozíciókra vonatkozó bejelentéseket is. Ezek önálló terméknek minősülnek, így az ezekre történő „visszavonulás” a terméknek a KR. 3. § (9) bekezdésébe ütköző megváltoztatását jelenti. A törvényszék azt is megállapította, hogy a *Farmitalia Carlo Erba-ügyre* (EUB C-392/97. ítélet) való hivatkozás súlytalan az eltérő tényállások miatt: míg a jelen ügy különféle hatóanyag-kombinációk oltalmazhatóságának kérdése mentén

értelmezhető, addig a kérdéses EUB ítélet egy adott hatóanyag és származékainak kapcsolatáról, megítéléséről szól. (3.Pk.20.629/2015/5.)

A Fővárosi Ítéltábla a kérelmező fellebbezését követően a Fővárosi Törvényszék végzését helybenhagyta. Indokolásában a Fővárosi Törvényszék végzésében foglaltakon túlmenően megállapította, hogy a kérelmező az alapeljárásban valójában nem a termék nevét vagy a tanúsítvány címét változtatta meg, mivel azt továbbra is *Atriplaként* azonosította, hanem „*a tanúsítvány tárgyát módosította*”, ami a KR. 3. § (9) bekezdésébe ütközik. A Fővárosi Ítéltábla megállapította továbbá, hogy a kérelmező által a fellebbezésben hivatkozott, az igényelt terméknek az alapszabadalom igénypontjaiban hallgatólagosan, azonban feltétlenül és konkrétan való hivatkozását előíró, így a *Medeva-döntést* tovább pontosító *Lilly-döntés* (EUB C-493/12. ítélet) nem írja felül a Fővárosi Törvényszék *Medeva-döntés* alapján levont következtetését, mivel az alapszabadalom 4. igénypontjában szereplő funkcionális meghatározás nem elégséges annak konkrét megállapításához, hogy az emtricitabin hatóanyag megfelel-e a *Lilly-döntés* által támasztott elvárásnak. Végül, a Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy „*a változtatás nem a termék nevében, hanem összetételében történt, így az adott ügyben nincs jelentősége annak, hogy a Kr. 3. § (9) bekezdését a közösségi joggyakorlattal, valamint az rGyR. szabályaival összhangban értelmezte-e a hatóság, illetve a törvényszék, ezért nem volt jogértelmezést igénylő kérdés és nem volt indokolt, hogy [a kérelmező felvetésének megfelelően] a másodfokú bíróság a Pp. 155/A. § (1) bekezdése szerint kezdeményezze az Európai Bíróság előzetes döntéshozatali eljárását.*” (3.Pkf.26.513/2015/5.)

A Kúria a Fővárosi Ítéltábla jogerős végzését hatályában fenntartotta. Indokolásában megerősítette, hogy a *Lilly-döntés* fényében nem értelmezhető úgy az alapszabadalom 4. igénypontja, hogy az az *emtricitabinre* és a *tenofovir-dizoproxil-fumarátra* hallgatólagosan, azonban feltétlenül és konkrétan utalna. Megerősítette továbbá, hogy a hármas kombináció kettes kombinációra való módosítása a termék megváltoztatásának minősül, és mint ilyen, a KR. 3. § (9) bekezdésébe ütközik. A Kúria elutasította a *Georgetown University-döntés* relevanciáját azzal, hogy az akkor állna fenn, ha az oltalom tárgyát képező és az alapszabadalom hatálya alá tartozó hatóanyag (kombináció) csupán a forgalomba hozatali engedélyben szereplő hatóanyagok egy részhalmazát jelentené, míg a jelen esetben a kérelmező a forgalomba hozatali engedély szerinti kombinációra kérte a kiegészítő oltalmi tanúsítvány megadását, amire az alapszabadalom oltalma nem terjed ki. Végül, a Kúria szintén nem látta indokoltnak az EUB előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezését, mivel az rGyR. kiegészítő oltalmi tanúsítvány megadását szabályozó rendelkezései „*egyértelműek, alkalmazásuk kételyt nem támaszt*”. „*Az ügyben a közösségi jog értelmezésének szükségessége nem merült fel.*” Az rGyR. 19. cikk (1) bekezdése alapján a kiegészítő oltalmi tanúsítvány megadására irányuló eljárásban a termék kérelemben való megnevezésének, valamint későbbi megváltoztatása tilalmának előírása tagállami hatáskörbe tartozó kérdés. Döntésében kimondta, hogy „*az előzetes döntéshozatali eljárásnak ugyanakkor nem lehet tárgya az, hogy a tagállami jogszabály ellentétes-e a közösségi joggal, illetve hogy a közösségi jog alapján miként kell értelmezni a tagállami jogszabályt*”. (3.Pfv.IV.21.502/2016/3.)

IV. Szt. 2. § (1) és (2) bekezdés, Szt. 4. § (1) bekezdés, Szt. 60. § (1) bekezdés, Szt. 72. § (1) bekezdés, Szt. 81. § (1) bekezdés, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (3) bekezdés b) pontja, Itv. 47. § (1) bekezdés

Az Szt. 2. § (1) és (2) bekezdései szerint új a találmány, ha nem tartozik a technika állásához. A technika állásához tartozik mindaz, ami az elsőbbség időpontja előtt írásbeli közlés, szóbeli ismertetés, gyakorlatbavétel útján vagy bármilyen más módon bárki számára hozzáférhetővé vált.

Az Szt. 4. § (1) bekezdése szerint feltalálói tevékenységen alapul a találmány, ha a technika állásához képest szakember számára nem nyilvánvaló.

Az Szt. 60. § (1) bekezdése szerint a szabadalmi bejelentésben olyan módon és részletességgel kell feltárni a találmányt, hogy azt szakember a leírás és a rajz alapján meg tudja valósítani. A gén szekvenciájának vagy részszekvenciájának ipari alkalmazhatóságát fel kell tárni a szabadalmi bejelentésben.

Az Szt. 72. § (1) bekezdése szerint a szabadalmi bejelentés új tartalom bevitelével nem változtatható meg úgy, hogy tárgya bővebb legyen annál, amit a bejelentés napján benyújtott bejelentésben feltártak.

Az Szt. 81. § (1) bekezdése szerint a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala a megsemmisítési kérelemmel kapcsolatban nyilatkozattételre hívja fel a szabadalmast és – szolgálati találmányra adott szabadalom esetén – a feltalálót, majd írásbeli előkészítés után szóbeli tárgyalás alapján határoz a szabadalom megsemmisítéséről, korlátozásáról vagy a kérelem elutasításáról. Az eljárást befejező végzés tárgyaláson kívül is meghozható. A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala által a kérelmező számára kitűzött határidő elteltét követően a megsemmisítés alapjául szolgáló okként nem jelölhető meg olyan ok, amelyet az említett határidőn belül nem jelöltek meg a megsemmisítés okaként. Az így megjelölt okot az eljárást befejező határozat meghozatalakor figyelmen kívül kell hagyni.

Az Itv. 39. § (3) bekezdés b) pontja szerint, ha az eljárás tárgyának értéke az (1) bekezdésben foglaltak szerint nem állapítható meg, és ha törvény másként nem rendelkezik, az illeték számításának alapja: a törvényszék előtt:

- első fokon indult peres eljárásban 600 000 forint, nemperes eljárásban pedig 350 000 forint,*
- fellebbezési eljárásban, peres eljárás esetén 300 000 forint, nemperes eljárásban pedig 170 000 forint.*

Az Itv. 47. § (1) bekezdése szerint a 39-41. § szerint megállapított illetékalap után, végzés elleni fellebbezés, valamint végzés elleni kifogás esetében az illeték mértéke 3%, de legalább 7000 forint, legfeljebb 300 000 forint.

4. A tárgy szerinti 227 207 lajstromszámú szabadalom etinil-ösztradiolt és mikronizált drospirenont tartalmazó gyógyszerkészítményekre, gyógyszerkiszerezésekre, valamint a hatóanyagkombináció fogamzásgátlóként való alkalmazására vonatkozik.

A szabadalommal szemben két kérelmező nyújtott be a Hivatalhoz megsemmisítési kérelmet. A Hivatal úgy döntött, hogy a két kérelmet egy eljárásban intézi el, és a tárgyalást követően meghozott határozatával azoknak részben helyt adva a szabadalmat korlátozta.

A korlátozás során a Hivatal a szabadalom főigénypontjaiból törölte „*a szemcsék legfeljebb 2%-a esetén az átmérő 30 μm -nél nagyobb*” jellemzőt, beépítette viszont a korábban aligényponti jellemzőként szereplő „*a drospirenon fajlagos felülete 10 000 cm^2/g -nál nagyobb*” meghatározást. Döntésének indoklásában a Hivatal kifejtette, hogy a szabadalom vizsgált igénypontjai megfeleltek az Szt. 2. §-a szerinti újdonság és 4. §-a szerinti feltalálói tevékenység feltételeinek, valamint a 72. § (1) bekezdése szerinti, a bővítő értelmű módosítást tiltó követelménynek, nem feleltek meg azonban az Szt. 60. § (1) bekezdésében a feltárás kapcsán támasztott előírásoknak. Részletes indoklásában a Hivatal az újdonság kapcsán megállapította, hogy a kérelmezők által hivatkozott, a bejelentés elsőbbsége előtti III-as fázisú klinikai vizsgálatok a résztvevők egy szűkített, meghatározott körére korlátozódtak, így a nyilvános gyakorlatbavétel nem volt elismerhető. A feltalálói tevékenység vonatkozásában a Hivatal megállapította, hogy a felhozott dokumentumokban eltanácsolták a szakembert a drospirenon mikronizálásától tekintettel annak *in vitro* savérzékenységére, így a szabadalmas egy fennálló előítélet legyőzésével, feltalálói tevékenység gyakorlásával jutott a találmány szerinti megoldáshoz. A Hivatal álláspontja szerint nem befolyásolták ezt a rokon vegyület spirorenonnal kapcsolatos, a fentiekkel szemben a megvalósíthatóság irányába mutató, a technika állásához tartozó *in vivo* eredmények, tekintettel a két molekula közti eltérésekre. Végül, az indoklásban kifejtésre került, hogy a szabadalom kiviteli példáinak eredményei a mikronizált drospirenon nem várt szintű biohasznosulását mutatták, további alapot szolgáltatva a feltalálói tevékenység meglétéhez. A Hivatal megállapította azonban, hogy az igénypontokban szereplő „*a szemcsék legfeljebb 2%-a esetén az átmérő 30 μm -nél nagyobb*” kitétel ugyan nem ütközött a bővítő értelmű módosítás tilalmába, azonban nem felelt meg a feltárás követelményének, mivel „*a leírás nem ad kitanítást arra vonatkozóan, hogy mit értsen a szakember „adott minta” fogalmán*”, továbbá hiányzik a viszonyítási alap ismerete, vagyis hogy tömeg %-ról vagy egyéb %-ról van-e szó. Így a Hivatal a jellemzőt a fentiek szerint törölte az igénypontból, és a fajlagos felületre vonatkozó aligényponti jellemzővel helyettesítette. (P0202500/88.)

A Hivatal a fentebb ismertetett határozatot a II. rendű kérelmező által benyújtott megváltoztatási kérelem alapján P0202500/91. ügyiratszámú végzésével visszavonta, majd P0202500/117. ügyiratszámú határozatával a szabadalmat teljes terjedelmében megsemmisítette mivel a bejelentés elsőbbsége előtti III-as fázisú klinikai vizsgálatok megalapozták a nyilvános gyakorlatbavételt, így újdonságrontónak voltak tekinthetők. A szabadalmas megváltoztatási kérelme alapján a Fővárosi Törvényszék a Hivatal döntést visszavonó P0202500/91. ügyiratszámú és a szabadalom megsemmisítéséről rendelkező P0202500/117. ügyiratszámú döntéseit hatályon kívül helyezte, mivel a Hivatal a

P0202500/91. ügyiratszámú végzésével a megváltoztatást kérő fél jogi érveivel egyetértve az Szt. 53/A. § (4) bekezdésébe, és mivel a végzést nem három főből álló tanácsban hozta meg, 46. §-ának (2) és (3) bekezdéseibe ütköző módon vonta vissza a P0202500/88. ügyiratszámú határozatát. Így a Fővárosi Törvényszék a Hivatalt a P0202500/88. ügyiratszámú, a bejelentést korlátozó határozat elleni jogorvoslati eljárás folytatására utasította. (3.Pk.25.695/2012/10.) E döntést a Fővárosi Ítéltábla is helybenhagyta. (8.Pkf.26.217/2013/6.)

A Hivatal a fenti, jogerős ítéltáblai döntésnek megfelelően eljárva, a P0202500/88. ügyiratszámú határozata ellen benyújtott megváltoztatási kérelmeket a Fővárosi Törvényszékre továbbította.

A Fővárosi Törvényszék a megváltoztatási kérelmeket megalapozottnak találta, és a szabadalmat a feltalálói tevékenység és a feltárás hiánya, a megsemmisítési eljárás során az igénypont oltalmi körének bővítése, valamint a bővítő értelmű módosítás miatt teljes terjedelmében megsemmisítette. Indokolásában a Fővárosi Törvényszék megállapította, hogy a Hivatal a szabadalmat korlátozó döntése során megsértette az Szt. 47. § (3) bekezdését, mivel azzal kapcsolatban a feleknek nem állt módjukban nyilatkozni, azonban a hibát a bírósági szakaszban orvosolhatónak ítélte. A Hivatalnak a szabadalmat korlátozó döntését továbbá az Szt. 81. § (1) bekezdésébe ütközőnek ítélte, mivel a részecskeméret-eloszlást nem találta helyettesíthetőnek a fajlagos felülettel, így a korlátozott igénypontosorozatot bővebbnek találta a megadott igénypontoknál. A Hivatal által korlátozott igénypontosorozat tekintetében egyben bővítő értelmű módosítást [72. § (1) bek.] is megállapított a Fővárosi Törvényszék, mivel a bejelentéskori leírás két jellemzővel, a részecskeméret-eloszlással és a fajlagos felület nagyságával egyidejűleg jellemezte a mikronizált drospirennon részecskéket, míg a korlátozott igénypontosorozat csupán utóbbival. A feltárás kérdését a Fővárosi Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a fajlagos felület nincsen a leírásban kellőképpen feltárva, mivel a bejelentés nem ismerteti az érték mérésének és számításának pontos körülményeit, melyek lehetővé tették volna az eredmények reprodukálását.

Az újdonság kérdésében a bíróság megállapította, hogy az ügy kapcsán felhozott klinikai vizsgálatok során a mikronizált drospirenont tartalmazó tabletták bárki számára hozzáférhetőek voltak. A drospirennon mikronizált állapota a szakember rutinjával azonban nem volt megállapítható, mivel a kérelmezők által erre alkalmasnak tartott Raman-térképezés egy szakértői vélemény szerint nem volt alkalmazható részecskeméret meghatározására. A Fővárosi Törvényszék a kérelmezők által szintén hivatkozott RK11 Oelkers-publikációt sem tartotta újdonságrontónak, az alkalmazott drospirennon kis mennyiségét nem látva a mikronizáció egyértelmű jelének.

A feltalálói tevékenység vizsgálatakor a Fővárosi Törvényszék a szakember fogalma alatt egy gyógyszerkészítmény-fejlesztő, egy gyógyszertechnológus és egy klinikus alkotta munkacsoportot értett. A Fővárosi Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a mikronizáció nem biztosít semmilyen előnyt, így nem létezett olyan valós probléma, melynek megoldása találmányi gondolatot igényelt volna. Megállapítást nyert továbbá, hogy a Hivatal –

helytelenül – a bejelentés kiviteli példáinak biohasznosulási értékeit nem vetette össze a technika állásának a nem mikronizált drospirenonra vonatkozó értékekkel, ami megmutatta volna, hogy már a mikronizálatlan drospirenon hasznosulása is kielégítő mértékű. A Hivatal által a mikronizálás előnyeinek alátámasztásakor figyelembe vett (RSZ21) dokumentum a Fővárosi Törvényszék szerint nem volt értelmezhető. A Fővárosi Törvényszék levezetése szerint a feltárt anterioritásokhoz képest a szabadalom nem alapult feltalálói tevékenységen, mivel a szakember kellő kitanítást kapott a kioldódás mikronizálással való elősegítéséről. Továbbá a rokon vegyület spirorenon kapcsán bizonyítást nyert, hogy *in vivo* nem megy végbe nagymértékű izomerizáció a mikronizált hatóanyagban. A Fővárosi Törvényszék megállapította továbbá, hogy a technika állása szerint a gyomorban nem tartózkodik annyi ideig a drospirenon, hogy az izomerizáció nagymértékben végbemehessen.

Említést érdemel, hogy az eljárási illetéket a Fővárosi Törvényszék a szabadalommal kapcsolatos ideiglenes intézkedés kapcsán megfizetett biztosíték alapján számította ki. (3.Pk.21.895/2014/6.)

A Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék végzését részben megváltoztatva mérsékelte az abban megállapított eljárási költségeket és illetékeket, egyebekben az elsőfokú végzést helybenhagyta. Indokolásában a Fővárosi Ítéltábla egyetértett a Fővárosi Törvényszéknek a szabadalmazhatósági feltételek kapcsán levezetett érvelésével, továbbá kiemelte, hogy nem lát okot a Fővárosi Törvényszék végzésének a szabadalmas által kezdeményezett hatályon kívül helyezésére.

Megállapította, hogy mivel a szabadalmas nem terjesztett elő első fokon korlátozási javaslatot, így a Fővárosi Törvényszéknek nem állt módjában a részleges megsemmisítés lehetőségének mérlegelése, a felülvizsgálati szakaszban pedig ez a mulasztás már nem pótolható. Szintén elkésettnek minősítette a Fővárosi Ítéltábla, hogy a szabadalmas csupán az eljárás ezen szakaszában kifogásolta azt, hogy nem volt módja a Hivatal korlátozása kapcsán nyilatkozatot tennie. A Fővárosi Ítéltábla másrészt az I. rendű kérelmező érvelésével szemben fenntartotta, hogy a szabadalom szerinti megoldás újnak tekinthető, mivel a kérelmezők nem tártak fel a mikronizáltság megállapítására alkalmas rutin analitikai eljárást. Megerősítette ugyanakkor a Fővárosi Ítéltábla, hogy a klinikai vizsgálatok során nem volt kizárható, hogy a tabletták kísérleten kívüli személy birtokába kerültek. A feltárás kapcsán beterveztett új bizonyítékot a Fővárosi Ítéltábla nem fogadta be, egyébként pedig osztotta a Fővárosi Törvényszék feltárás kapcsán tett észrevételeit. A feltalálói tevékenység kapcsán is beterveztett egy új dokumentumot az a szabadalmas, amit szintén nem fogadott be a bíróság, de ettől függetlenül megállapította, hogy a szabadalmas által felvetett, a gyomorsavtól védelmet nyújtó bevonat irreleváns a feltalálói tevékenység szempontjából. Végül, a Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék tévedett, amikor a szabadalommal kapcsolatos ideiglenes intézkedés kapcsán megfizetett biztosítékot vette az illetékfizetés alapjául, és az illeték helyes összegét az Itv. 39. § (3) bekezdés b) pontja és 47. § (1) bekezdése alapján állapította meg. (3.Pk.25.190/2015/35.)

V. Szt. 2. § (1) és (2) bekezdés, Szt. 4. § (1) bekezdés, Szt. 42. § (3) bekezdés, Szt. 80. § (1) és (2) bekezdés

Az Szt. 2. § (1) és (2) bekezdései szerint új a találmány, ha nem tartozik a technika állásához. A technika állásához tartozik mindaz, ami az elsőbbség időpontja előtt írásbeli közlés, szóbeli ismertetés, gyakorlatbavétel útján vagy bármilyen más módon bárki számára hozzáférhetővé vált.

Az Szt. 4. § (1) bekezdése szerint feltalálói tevékenységen alapul a találmány, ha a technika állásához képest szakember számára nem nyilvánvaló.

Az Szt. 42. § (3) bekezdése szerint a megsemmisítési kérelmet elutasító jogerős határozat kizárja, hogy azonos ténybeli alapon ugyanannak a szabadalomnak a megsemmisítése iránt bárki újabb eljárást indítson.

Az Szt. 80. § (1) és (2) bekezdései szerint a szabadalom megsemmisítését a 42. § alapján – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – bárki kérheti a szabadalmassal szemben. A 42. § (1) bekezdésének d) pontja alapján az kérheti a szabadalom megsemmisítését, akit az a törvény szerint megilletne.

5. A tárgy szerinti – 225744 lajstromszámú – szabadalom egy korábbi, a Kúria Pfv.IV.21.021/2014/4. számú végzésével zárult megsemmisítési eljárás (a továbbiakban: 1. megsemmisítési eljárás) eredményeként atomerőművi reaktoregységek fűtőelemeinek cseréjére vonatkozó eljárásokat oltalmaz.

A jelen megváltoztatási kérelem alapját jelentő megsemmisítési eljárásban (a továbbiakban: 2. megsemmisítési eljárás) az I. rendű kérelmező a szabadalom megsemmisítését kérte az Szt. 2. §-a szerinti újdonság és 4. §-a szerinti feltalálói tevékenység hiánya miatt. A Hivatal határozatával a kérelemnek helyt adva a szabadalmat teljes terjedelmében megsemmisítette a feltalálói tevékenység hiánya miatt. A döntés indokolásában a Hivatal a szolgálati találmány feltalálójának „önmegsemmisítési eljárásra” vonatkozó kifogása kapcsán megállapította, hogy mivel a szabadalmas és a megsemmisítést kérő fél nem azonos személyek, így a kérelem az Szt. 80. § (1) bekezdése alapján nem utasítható el. Kérelmezőnek az Szt. 42. § (3) bekezdése alapján tett, a korábbi, 1. megsemmisítési eljárásban szereplővel azonos ténybeli alappal kapcsolatos kifogása kapcsán a Hivatal megállapította, hogy annak alapján K/3 irat nem, azonban K/4 irat figyelembe vehető, mivel az nem képezte korábbi vizsgálat tárgyát. A Hivatal az újdonság kapcsán úgy találta, hogy K/4 nem tekinthető újdonságrontónak. A feltalálói tevékenység vonatkozásában ellenben megállapítást nyert, hogy a K/5 szerinti elrendezést és a fűtőelemek cseréjére szolgáló eljárást a szakember motivált a K/4 szerinti megoldás alapján módosítani a fűtőelem-cseréhez szükséges helyigény csökkentése céljából, és így feltalálói tevékenység nélkül megalkotható a találmány szerinti eljárás. (P04011834/116.)

A feltaláló a Hivatalnak a szabadalmat a bejelentés napjára visszamenőleges hatállyal teljes terjedelmében megsemmisítő határozata ellen megváltoztatási kérelmet nyújtott be, amihez a Hivatal írásbeli nyilatkozatot csatolt, mivel *„elvi jelentőségű jogkérdések tisztázását tartotta szükségesnek”*. Nyilatkozatában a Hivatal az Szt. 42. § (3) bekezdése kapcsán megállapította, hogy a *„megsemmisítési kérelmet elutasító jogerős határozat nem zárja ki annak lehetőségét, hogy a kérelmező – a korábbi eljárásban megjelölt megsemmisítési okkal azonos okra hivatkozó – új kérelmét a már elbírált dokumentumokra is alapítsa úgy, hogy a korábban vizsgált ellentartást egy még nem vizsgált ellentartással együtt értékelje a feltalálói tevékenység megítélésénél.”* Megállapította továbbá, hogy a hivatali határozat megváltoztatását kérő feltaláló által hivatkozott, a Kúria Pfv.IV.21.262/2014/6. sz. döntése jelen esetben nem alkalmazható. Az „önmegsemmisítési eljárás” kapcsán, amennyiben a megsemmisítési eljárás kérelmezője valójában a szabadalmas megbízásából nyújtotta be a kérelmet, a Hivatal csak abban az esetben látott volna módot a kérelem elutasítására, ha ezt a feltaláló sikeresen bizonyítja. Közérdekvédelmi megfontolásokból ebben az esetben sem látta ugyanakkor elutasíthatónak a kérelmet, ha a kérelmező a szabadalmas megbízásából járt el, és a kérelem alapos volt.

A Fővárosi Törvényszék a Hivatal határozatát megváltoztatta, és az I. rendű kérelmező megsemmisítési kérelmét elutasította. Indokolásában a Fővárosi Törvényszék az Szt. 80. § (1) bekezdése kapcsán megállapította, hogy az nem tilalmazza, hogy a szabadalmas érdekében harmadik személy megsemmisítési kérelmet nyújtson be, *„a megsemmisítési kérelem benyújtásának nem feltétele az ahhoz fűződő jogi érdek igazolása”*, mint ez már a bírói gyakorlatban rögzült is (EH2002.638). *„Az Szt. nem teszi szükségessé, de hatásköri és illetékességi okokból a szabadalom megsemmisítési eljárás keretei között nincs is lehetőség arra, hogy a Hivatal a polgári jog szabályai felől értékelje a kérelmet benyújtó személy és a szabadalmas kapcsolatát. Ilyen vizsgálatra az erre irányuló kifejezett kérelem sem adhat alapot”*.

Az Szt. 42. § (3) bekezdése vonatkozásában a Fővárosi Törvényszék egyetértett a Hivatal álláspontjával, és helybenhagyta a K/4 irat alkalmazhatóságát. A Fővárosi Törvényszék – mivel a megváltoztatási kérelem ezt nem érintette – az újdonságot nem vizsgálta. A feltalálói tevékenység kapcsán azonban úgy találta, hogy *„szakember a K/5 és K/4 iratokból nyerhető eljárási lépéseket nem kombinálná, mert azokban teljesen eltérő kialakítású és rendeltetésű atomreaktorról kap kitanítást.”* Álláspontja szerint a Hivatal nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy a támadott szabadalom nem berendezésre, hanem eljárásra vonatkozik. Hangsúlyozta továbbá, hogy mivel a korábbi megsemmisítési eljárás közelebbi ellentartásai fényében is feltalálói tevékenységen alapulónak minősültek a jelenleg vizsgált igénypontok, így a jelen eljárásban hivatkozott, távolabbinak minősülő ellentartások iratai sem vezethettek a szabadalom megsemmisítéséhez. (3.Pk.20.350/2016/12.)

A Fővárosi Ítéltábla helybenhagyta a Fővárosi Törvényszék végzését. Indokolásában megállapította, hogy az elsőfokú bíróság döntésével és indokaival is mindenben egyetértett. (8.Pkf.26.769/2016/7.)

VÉDJEGY TÁRGYÚ DÖNTÉSEK

I. Vt. 2. § (2) bekezdés a) pont és (3) bekezdés

A Vt. 2. § (2) bekezdés a) pontja alapján ki van zárva a védjegyoltalomból a megjelölés, ha nem alkalmas a megkülönböztetésre, különösen, ha kizárólag olyan jelekből vagy adatokból áll, amelyeket a forgalomban az áru vagy a szolgáltatás fajtája, minősége, mennyisége, rendeltetése, értéke, földrajzi származása, előállítási vagy teljesítési ideje, illetve egyéb jellemzője feltüntetésére használhatnak, vagy pedig amelyeket az általános nyelvhasználatban, illetve az üzleti kapcsolatokban állandóan és szokásosan alkalmaznak.

A Vt. 2. § (3) bekezdése kimondja, hogy a (2) bekezdés a) pontja alapján a megjelölés nincs kizárva a védjegyoltalomból, ha használata révén – akár az elsőbbség időpontja előtt, akár azt követően – megszerezte a megkülönböztető képességet.

6. Az „EBÉDJÁRAT” szó védjegykénti lajstromozását kérték a 35. osztályba sorolt „kereskedelmi ügyletek”, a 39. osztályba sorolt „ételszállítás” és a 43. osztályba sorolt „vendéglátás (élelmezés)” szolgáltatások körében.

A Hivatal – a Vt. 2. § (2) bekezdés a) pontja alapján, figyelemmel a 2. § (3) bekezdésében foglaltakra is – a védjegybejelentést a 39. osztályba sorolt „ételszállítás” szolgáltatások tekintetében elutasította. Úgy értékelte, hogy az „EBÉD” és a „JÁRAT” kifejezések szóösszetételként való alkalmazása nem eredményez olyan többletet, mely alkalmassá tenné a megjelölést a védjegyoltalom megadására ételszállítások vonatkozásában. A megjelölés menetrend szerinti, adott, rendszeres útvonalon történő ebédszállítás megnevezése, a 39. osztályba tartozó „ételszállítás” leírása, a szolgáltatás fajtáját (járat) és egyéb tulajdonságát (ebéd) nevezi meg, nem rendelkezik olyan egyéb elemmel, ábrával, vagy jellegzetes írásmóddal, amely alkalmassá tenné arra, hogy a bejelentő szolgáltatásait megkülönböztesse mások hasonló szolgáltatásától. Az, hogy a lajstromozni kért szóösszetétel nem szerepel a szótárban, nem igazolja a megkülönböztető képesség meglétét. A Hivatal álláspontja szerint a bejelentő által benyújtott bizonyítékok nem támasztják alá a megkülönböztető képesség megszerzését sem. Megállapította, hogy a hivatkozott hirdetések, szórólapok, és csomagolóanyagok tartalmazzák ugyan a megjelölést, de nem önállóan, hanem egyéb szóelemekkel, illetve ábrás elemekkel együtt. A megjelölés használatának intenzitásáról, földrajzi kiterjedéséről és időtartamáról nincsen adat. A szórólapokból és számlákból sem derül ki, hogy a fogyasztók mikor és hol találkozhattak a megjelöléssel. (M1403744/11.)

A Fővárosi Törvényszék a megváltoztatási kérelmet elutasította. Osztotta azt a hivatali álláspontot, hogy a 39. osztályban az ételszállítás vonatkozásában a megjelölés leíró jellegű, mivel olyan szolgáltatást jelöl, amely étel rendszeres szállítására irányul. A szavak egybeírása nem vezet olyan szintaktikus vagy jelentésbeli változáshoz, ami megkülönböztető képesség forrásaként volna értékelhető. Egyetértett abban is a Hivatallal, hogy a felajánlott bizonyítékok nem támasztják alá a megkülönböztető képesség megszerzését, mert nem igazolt a megjelölés védjegyként történt használata. A hirdetések, szórólapok azt tanúsítják, hogy a

bejelentő olyan megjelölés alatt nyújtja szolgáltatását, ami a buszmegálló táblára emlékeztető ábrázolásból, a betűk méreténél és pozicionálásánál fogva is domináns „Déli busz” szóból, valamint a kisebb betűkkel szedett, szembeütően másodlagos jellegű „EBÉDJÁRAT” szóból áll. Az ilyen használat a „Déli busz” szót teszi a szolgáltatás nevévé, ez az ami a bejelentőt azonosító márkanévként rögzülhet a fogyasztók tudatában. Ezért nincs jelentősége annak, hogy a feltárt megjelöléshasználat milyen időtartamú, intenzitású és földrajzi kiterjedtségű volt, hiszen eleve alkalmatlan arra, hogy a tárgyi megjelölésnek megkülönböztető képességet szerezzen. Az igazolt használat tehát nem alkalmas a megkülönböztető képesség megszerzésének alátámasztására, ezért a Vt. 2. § (3) bekezdése sem teszi lehetővé a lajstromozást. (3.Pk.24.771/2015/4.)

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta. Úgy értékelte, hogy az „EBÉD” és a „JÁRAT” szavak adott módon, azaz grafikai elemek, ábrák, színek vagy különleges elrendezés nélküli, egyszerű egymás mellé illesztésével nem jön létre olyan megjelölés, ami alkalmassá tenné az így kialakított szóösszetételt a védjeggyel szemben támasztott lényegi követelmény, nevezetesen a származás, az eredet funkciójának a betöltésére. Egyetértett a másodfokú bíróság azzal is, hogy a feltárt bizonyítékok tükrében a Vt. 2. § (3) bekezdés alapján sem nyerhet oltalmat a megjelölés. Hangsúlyozta, hogy adott esetben a bejelentőnek az „EBÉDJÁRAT” szóösszetétel használatát kellett volna bizonyítania és ennek fennállása esetén hivatkozhatott volna arra, hogy az a korábbi elsőbbségű védjegyeinek a részét képezi és ekként a használat révén megszerezte a megkülönböztető képességet. A bejelentő már bejegyzett „DÉLIBUSZ AZ EBÉDJÁRAT” védjegyeinek használatát igazoló dokumentumok nem alkalmasak arra, hogy a lajstromozni kért megjelölés Vt. 18. § (1) bekezdése szerinti a használatát bizonyítsák. (8.Pkf.26.083/2016/4.)

7. A „FESZTY-KÖRKÉP” szóösszetétel védjegykénti lajstromozását kérték a 35., 41., és 42. osztályokba tartozó szolgáltatások tekintetében.

A Hivatal a védjegybejelentést elutasította arra hivatkozva, hogy a megjelölés inherens megkülönböztető képesség hiányában nem lajstromozható védjegyként a Vt. 1. §-a alapján egyik áruosztályban sem, továbbá leíró jellege miatt nem lajstromozható védjegyként a 41. osztályban a törvény 2. § (2) bekezdés a) pontja alapján. Bejelentő előadta, hogy a Magyar Nemzeti Múzeum 2015 januárjában haszonkölcsönbe adta neki a szerződés megkötésekor a már birtokában lévő Feszty-körképet és a szerződéssel biztosított jogainak védelme csak a védjegyoltalommal biztosítható teljes körűen. Bejelentő kifejtette, hogy a múzeumok tevékenységében is egyre fontosabb a *merchandising*. Ennek keretében nemcsak a múzeum azonosító elemeivel, logójával jelölt termékekről lehet szó, hanem a meghatározó művek eredetihez hű, festővászonra nyomtatott változatának kínálatáról is. A Hivatal nem értett egyet azzal a bejelentői érveléssel, mely szerint a lajstromozni kért megjelölés alkalmas az árujelző funkció betöltésére. A Hivatal elutasító határozatában kifejtette, hogy a Vt. 1. § (1) bekezdése körében az ún. objektív megkülönböztető képesség vizsgálendő, melynek során kizárólag a megjelölés sajátosságaiból kiindulva kell értékelni annak megkülönböztetésre alkalmasságát. A lajstromozni kért megjelölésnek nincsen inherens megkülönböztető képessége, így nem alkalmas a védjegyfunkció betöltésére. A „Feszty-körkép” néven ismertté vált alkotás a

magyar képzőművészet részeként közkinccsnek számít és a festmény közismert elnevezése nem köthető kizárólag egy piaci szereplőhöz, az a magyar fogyasztók körében egy képzőművészeti alkotás nevéként ismert, ezért arra nem árujelzőként tekintenek. E lajstromozást gátló ok elhárítására a Magyar Nemzeti Múzeum engedélye sem alkalmas. A Vt. 2. § (2) bekezdésének alkalmazhatóságát általában az árujegyzékhez viszonyítva kell vizsgálni, így megállapítható volt, hogy a 41. osztályban felsorolt szolgáltatások tekintetében a lajstromozni kért szöösszetétel nem rendelkezik megkülönböztető képességgel. Itt figyelembe kellett venni azt is, hogy a bejelentő az eljárás során nem igazolta a Vt. 2. § (3) bekezdés szerinti használat útján való megkülönböztető képesség megszerzését. (M1600235/11.)

A Fővárosi Törvényszék részben osztotta a Hivatal álláspontját. Egyetértett a Hivatallal abban, hogy a Vt. 2. § (2) bekezdése alapján a 41. osztályba sorolt szolgáltatások tekintetében a lajstromozni kért megjelölés oltalma kizárt, de nem osztotta azt a hivatali álláspontot, miszerint a Vt. 1. § (1) bekezdése alapján is kirekeszthető a megjelölés a védjegyoltalomból. A Hivatal helyesen fejtette ki, hogy e kizáró ok alkalmazásában azt kell vizsgálni, hogy objektíve alkalmas-e a megjelölés áruk és szolgáltatások megkülönböztetésére. A Hivatal vizsgálata azonban nem korlátozódott kizárólag a megjelölés grafikailag ábrázolható tulajdonságaira, hanem szempontként vette figyelembe a megjelöléssel kapcsolatos fogyasztói ismereteket is, amelyek e lajstromozást gátló ok alkalmazásában közömbösek, csak a Vt. 2. § (2) bekezdés a) pontja szerinti kizáró ok vizsgálatában nyernek jelentőséget. Mindezek alapján a Fővárosi Törvényszék a 35. és 42. osztályok tekintetében a Hivatal határozatát hatályon kívül helyezte és a Hivatalt ebben a körben az eljárás folytatására utasította, ezt meghaladóan, a 41. osztály tekintetében a megváltoztatási kérelmet elutasította. (3.Pk.24.714/2016/5.)

8. A 210 772 lajstromszámú „SZÜZTEA” szóvédjegy az 5. osztályban *„tea, teakeverék alapú gyógyteakeverékek, étrend-kiegészítők emberek számára; tea, teakeverék alapú egészségügyi készítmények gyógyászati használatra; tea, teakeverék alapú gyógyászati használatához adaptált diétás élelmiszerek és anyagok, gyógyszerészeti készítmények”,* továbbá a 30. osztályban *„tea, teakeverék alapú kávé, teakeverék alapú kakaó, fűszerek, csokoládék, kekszek”* áruk vonatkozásában állt oltalom alatt. 2014. november 14. napján a védjegy törlését kérték a Hivataltól a Vt. 2. § (2) bekezdésének a) pontjára, valamint a (3) bekezdésére hivatkozva.

Jelen eljárás előzményeként említést érdemel, hogy a védjegylajstromozási eljárásban a Hivatal a védjegybejelentést a Vt. 2. § (2) bekezdés a) pontja alapján – figyelemmel e szakasz (3) bekezdésére is – elutasította. A határozat indokolásában rámutatott, hogy a „Szüztea” megjelölés az árujegyzékben található áruk tekintetében nem rendelkezik megkülönböztető képességgel, mert kizárólag az áru fajtája, egyéb jellemzője feltüntetésére használt kifejezés. A szerzett megkülönböztető képességgel kapcsolatban kifejtette, hogy a becsatolt számlákon kivétel nélkül egy másik gazdasági társaság neve szerepel. A hivatkozott számlák és hirdetések, valamint a bejelentő által előadottak csak azt igazolják, hogy ez a társaság 2000-től kezdődően jelentős mennyiségben értékesített „Szüztea” termékeket országszerte, azonban

ez a cég nem azonos a bejelentő személyével. A Hivatal határozatának megváltoztatása iránti eljárásban a Fővárosi Törvényszék szerint a Hivatal helyes érveléssel fejtette ki, hogy a megjelölés leíró jellege okán nem oltalomképes. A szerzett megkülönböztető képességet illetően azonban nem osztotta a hivatali álláspontot. Ebben döntő szerepe volt annak is, hogy az eljárás korábbi szakaszában tényleges használóként azonosított gazdasági társaság maga is igényjogosulttá vált, így a társaság általi használat a védjegyoltalmat megalapozó releváns használatként volt figyelembe vehető, egyben kiküszöbölte a Hivatal azon – egyébként alapos – aggályát, amely szerint a korábbi természetes személy védjegybejelentő által igazolt használat nem volt saját tényleges használatként értékelhető. Tekintettel arra, hogy a Hivatal a védjegybejelentést megalapozatlanul utasította el, a bíróság a további feltételek vizsgálata érdekében a – védjegybejelentést elutasító – határozatot hatályon kívül helyezte, és a Hivatalt az eljárás folytatására utasította. (3.Pk.20.629/2013/4.)

A védjegytrélési eljárásban a trélést kérelmező fél kifejtette, hogy a „Szüztea” kifejezést a jogosultak nem a megkülönböztető képesség megszerzésére alkalmas módon, hanem a termék fajtájának leírásaként használták. Álláspontja szerint nem nyert bizonyítást, hogy a megjelölésről a fogyasztók a védjegyjogosultakra asszociálnak és hogy a „Szüztea” kifejezés védjegyként rögzült volna a fogyasztók tudatában. A megkülönböztető képesség megszerzésének igazolása körében hivatkoztak a védjegybejelentési eljárásban csatolt bizonyítékokra és csatoltak egy TÁRKI által készített fogyasztói felmérést.

A Hivatal a védjegytrélési kérelemnek helyt adott. Határozatában utalt a 3.Pk.20.629/2013/4. számú végzésben megállapítottakra, mely szerint a megjelölés leíró jellege okán nem oltalomképes. Kifejtette, hogy a becsatolt iratok a megkülönböztető képesség megszerzését nem támasztják alá megfelelően, mivel a „Szüztea” szömegjelölést nem önmagában, hanem jellegzetes sárga-zöld háttérrel a „Jiangzhi Tongshu” felirattal, valamint a „Dr. Chen Patika” és az „Oriental Herbs” logókkal együttesen használták. A Hivatal álláspontja szerint a hivatkozott bírósági végzésben kifejtettek csak a lajstromozási eljárás tekintetében bírnak kötő erővel. A trélési eljárás sajátossága, hogy a védjegy oltalomképessége nem hivatalból, hanem azon személy érvei és bizonyítékai felől kerül megvizsgálásra, akinek jogos érdeke fűződik a védjegy tréléséhez. Ennek során a szerzett megkülönböztető képesség vizsgálata kiterjeszthető arra is, hogy a védjegybejelentési eljárást befejező döntést követően történtek-e olyan változások, amelyek a korábban feltárt tényállást és a védjegy oltalomképességével kapcsolatos jogi álláspontot módosítanak. (M1202997/53.)

A Fővárosi Törvényszék szerint a Hivatal védjegytrélési eljárásban hozott határozata elleni megváltoztatási kérelem alapos, ezért a Hivatal határozatát megváltoztatta. Kifejtette, hogy a lajstromozást gátló oknak a védjegybejelentési és védjegytrélési eljárásban való vizsgálatát nem zárja ki jogszabály akkor sem, ha a bejelentési és trélési eljárás ténybeli alapja egyébként nem különbözne. A két eljárás között alapvetően az a különbség, hogy míg a Hivatal a védjegybejelentési eljárásban a tényeket hivatalból vizsgálja, és vizsgálata nem korlátozódhat csupán az ügyfél állításaira [Vt. 40. § (1) bek.], addig a trélési eljárásban a tényeket a kérelem keretei között, az ügyfelek nyilatkozatai és állításai, valamint az ügyfél által igazolt adatok alapján vizsgálja [Vt. 40. § (2) bek.]. Ezért a szerzett megkülönböztető

képesség igazolása körében a védjegytrélési eljárásban a trélést kérelmező félnek kell bizonyítania azt, hogy a megjelölés a bejelentés napján nem rendelkezett megkülönböztető képességgel. A Fővárosi Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a trélést kérelmező fél nem tudott olyan bizonyítást előterjeszteni, mely a szerzett megkülönböztető képességnek a védjegybejelentési eljárásban kialakított megítélésén változtatni tudna. (3.Pk.25.108/2015/7.)

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta, egyetértett a Fővárosi Törvényszék azon döntésével, hogy a lefolytatott bizonyítás alapján nincs akadálya a védjegyoltalom fenntartásának. Kifejtette, hogy a lajstromozhatóság szempontjából a védjegybejelentés időpontja az irányadó, a megjelölésnek ebben az időpontban kell megfelelnie a jogszabály által támasztott alakí és tartalmi követelményeknek. A Vt. 2. § (3) bekezdése kivételt fogalmaz meg, amikor kimondja, hogy a 2. § (2) bekezdés a) pontja alapján a megjelölés nincs kizárva a védjegyoltalomból, ha használata révén – akár az elsőbbség időpontja előtt, akár azt követően – megszerezte a megkülönböztető képességet. A Fővárosi Ítéltábla szerint azonban ez az időintervallum tetszőlegesen nem tágítható, annak végső időpontja csak a lajstromozási eljárás befejeződése lehet. Így csak azok a bizonyítékok értékelhetők a trélési eljárásban, amelyek a Fővárosi Törvényszék lajstromozási eljárás tárgyában hozott, 3.Pk.20.629/2013/4. számú végzésének 2013. június 21-jei jogerőre emelkedése előtt léteztek. A bíróság szerint a csatolt számlák a releváns időszak vonatkozásában kiterjedt és meggyőző forgalmazást és ezen keresztül megjelölés használatot tanúsítanak, amit megfelelően alátámaszt az igazolt reklám- és marketingtevékenység is. A „Szűztea” megjelölés szembetűnő módon szerepel a terméken, így súlytalanak tekinthető az a fellebbezési érvelés, hogy a számlákon és a polcokon a „Dr. Chen” névvel együtt szerepel a védjegyszó, mert a szokatlan és a magyar nyelv szavai között nem szereplő „Szűztea” szó tűnik fel az átlagos figyelmű fogyasztónak, erről azonosítja a terméket. (8.Pkf.26.917/2016/8.)

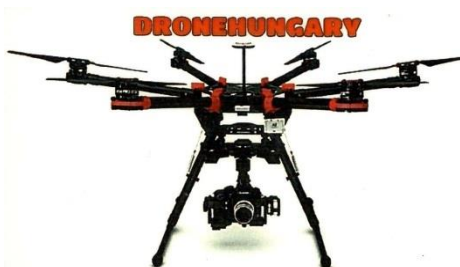
9. A kérelmező az 1250102 lajstromszámú **„KOLD”** nemzetközi szóvédjegy magyarországi védjegyoltalmának elismerését kérte az 1., 7., 11., 30. és 32. áruosztályokban. A Hivatal az 1., 7. és 11. áruosztályok tekintetében a védjegyoltalmat elismerte, a 30. és 32. osztályokban azonban elutasította a védjegybejelentést.

A határozat indokolása szerint a lajstromozni kért megjelölést a „KOLD” szó alkotja, amely megegyezik az angol „cold” szó magyar kiejtésével, míg vizuális szempontból csak egyetlen betűben mutatkozik eltérés közöttük. A „cold” angol szó több jelentéssel bír, azonban ezek döntően a „hideg” fogalmát idézik fel. A „hideg” melléknév bármely nyelvben az alapszókinés körébe tartozik, ezért még a minimális angol nyelvtudással rendelkező magyar átlagfogyasztók számára is érthető az ennek megfelelő „cold” szó. A Hivatal szerint a 30. és 32. áruosztályokban italok készítéséhez használatos szirupok, szörpök, esszenciák, koncentrátumok és egyéb készítmények szerepelnek. Ezek a termékek nem azonnal fogyasztható italok, hanem hideg italok készítéséhez szolgálnak alapanyagul, ezért a boltban, vagy otthon nem feltétlenül hűtve tárolandók. Tekintettel az italalapanyag és elkészített ital közötti szoros kapcsolatra, a fogyasztók a „hideg”-re utaló megjelölést csupán az áru jellemzőjeként érzékelik, mert az árujegyzékben feltüntetett termékekből készített

üdítőitalokat alapvetően hidegen fogyasztják. A megjelölés nem teszi lehetővé az átlagfogyasztó számára a tájékozódást és a választást, nem alkalmas arra, hogy megkülönböztesse a bejelentő által nyújtott terméket más hasonló terméktől, így a 30. és 32. áruosztályokban megadott árukkal kapcsolatban nem rendelkezik megkülönböztető képességgel. (A1250102/12.)

A Fővárosi Törvényszék elutasította a megváltoztatási kérelmet. Osztotta a Hivatal álláspontját abban, hogy a „KOLD” kifejezést a hazai átlagfogyasztó nagy valószínűséggel „cold”-ként ejti. Ez esetben pedig a megjelölés és a hidegre utaló „cold” kifejezés között nincs érzékelhető hangzásbeli és szemantikai különbség. Ebből következően vizsgálni kellett, hogy a „cold” kifejezés leíró jellegű-e a kérdéses áruk körében. A Hivatal helytállóan állapította meg a bíróság szerint azt is, hogy a 30. és a 32. osztályokban szereplő élelmiszerek és élelmiszer-ipari alapanyagok jellemzőjének leírására alkalmas a kifejezés, mert az ilyen áruk természetes – fogyasztásuk és felhasználásuk körülményeit, módját alapvetően befolyásoló – jellemzője a hőmérséklet. A bíróság érvelése alapján a lajstromozni kért megjelölés megkülönböztető képességének egyetlen forrása csak a „C”-„K” cseréből adódó nyelvtani hiba tudatos előidézése lehetne, de a kizárólag az első betűben mutatkozó eltérés nem kölcsönöz olyan egyediséget, meglepő jelleget a megjelölésnek, amely önmagában megkülönböztető képességet eredményezhetne. (3.Pk.23.724/2016/5.)

10. A bejelentők 2015. október 14. napján színes ábrás megjelölés védjegyoltalmát kérték a 35. osztályba sorolt *reklámfilmek készítése*, a 41. osztályba tartozó *fényképezést; fotóriportok készítése; filmvetítők és tartozékaik kölcsönzése; filmgyártás; oktatási célú filmbemutatók* és a 42. osztályba sorolt *geológiai felderítés; térképezést; tudományos kutatás* körében.

A Hivatal a Vt. 2. § (2) bekezdés a) pontja alapján elutasította a védjegybejelentést arra hivatkozva, hogy a megjelölés kizárólag olyan adatokból áll (fotorealisztikus drónábrázolás, felette piros színű, a közönségestől eltérő betűtípussal írt „DRONEHUNGARY” szóösszetétel), amelyeket a forgalomban az áru fajtája, rendeltetése, illetve egyéb jellemzője feltüntetésére használhatnak, ezért a 35., 41., 42. osztályok szolgáltatásai tekintetében nem rendelkezik megkülönböztető képességgel. (M1502788/11.)

A Fővárosi Törvényszék nem osztotta a Hivatal azon jogi álláspontját, hogy a lajstromozni kért megjelölés védjegyoltalmát a felhívott abszolút lajstromozást gátló ok kizárja, ezért a támadott határozatot hatályon kívül helyezte és a Hivatalt az eljárás folytatására utasította. A bíróság álláspontja szerint a Hivatal helyesen járt el azonban akkor, amikor a szóösszetételt

azonosította a bejelentett megjelölés domináns elemeként és ezért a megjelölés egészének megkülönböztető képességét ezen keresztül értékelte. A szóösszetétel a „DRONE” és a „HUNGARY” szóelemekből áll, ezek jelentését, és az angol kifejezéseknek a hazai átlagfogyasztók általi ismertségét is helyesen ítélte meg a Hivatal. Nem tévedett abban sem, hogy a kifejezések önmagukban leíró jellegűek az árujegyzékben írt szolgáltatások körében. E szavakból képzett szóösszetételre azonban ugyanez nem igaz. A Hivatal által elgondolt „magyar drón, magyarországi drón” jelentés a szavak jelzős szerkezetben való alkalmazását felételezi, a bejelentett megjelölésben szereplő szóelem azonban nem a nyelvtani szabályoknak megfelelő módon lett kialakítva. Következésképpen a versenytársak részéről nem merül fel a szóösszetétel használatának leíró jellegből következő szükségessége. A bíróság álláspontja szerint ezt az értelmezést az Európa Unió Törvényszékének T-389/99. számú *Baby Dry*-döntése is megerősíti, amely szerint az árujegyzékben szereplő árukkal külön-külön szoros kapcsolatban álló szavak alkotta szóösszetétel megkülönböztető képességét biztosíthatja a szóelemek önkényes, mondattanilag, illetve nyelvtanilag helytelen sorrendje, kapcsolata is. (3.Pk.23.514/2016/3.)

II. Vt. 3. § (1) bekezdés b) pont

A Vt. 3. § (1) bekezdés b) pontja alapján a megjelölés nem részesülhet védjegyoltalomban, ha az áru, illetve a szolgáltatás fajtája, minősége, földrajzi származása vagy egyéb tulajdonsága tekintetében alkalmas a fogyasztók megtévesztésére.

11. Az „**ORSZÁGOS ENERGETIKAI TANÚSÍTÓ KÖZPONT**” ábrás megjelölés lajstromozását kérték a 35. osztályba sorolt „*reklámozás; kereskedelmi ügyletek; kereskedelmi adminisztráció; kereskedelmi közvetítői szolgáltatások*”, a 36. osztályba tartozó „*ingatlanügyletek; alkuszi/ügynöki tevékenység*”, valamint a 42. osztályba tartozó „*energia audit, energiatakarékossági tanácsadás, minőség-ellenőrzés, műszaki szakértői tevékenység, szakvélemények adása, mérnöki munkákkal kapcsolatban, technológiai szaktanácsadás, energetikai tanúsítás*” szolgáltatások körében.

A Hivatal a védjegybejelentést elutasította, tekintettel arra, hogy a megjelölés a Vt. 3. § (1) bekezdés b) pontja alapján alkalmas a fogyasztók megtévesztésére. A határozat indokolása szerint a megjelölés összhatasában a fogyasztóban tanúsító védjegy benyomását kelti, ezért csak tanúsító védjegyként lenne oltalomképes. A „TANÚSÍTÓ KÖZPONT” illetve „TANÚSÍTVÁNY” kifejezések arra engednek következtetni, hogy a megjelölést nem a

bejelentő fogja használni, hanem annak használatát bizonyos elvárások alapján másoknak kívánja engedélyezni. Ezt erősíti az árujegyzék 42. osztályában szereplő „energia audit, energetikai tanúsítás” szolgáltatás is. A fogyasztók megtévesztésének esélyét növeli, hogy a megjelölésben szerepelnek az „ORSZÁGOS” és a „KÖZPONT” szavak, melyek azt fejezik ki, hogy az adott szakterületen az egész ország területén tevékenykedő szolgáltatókat összefogó szakmai csúcsszervezet áll a megjelölés mögött. E szavak ezen felül arra utalnak, hogy az árujegyzékben meghatározott szolgáltatást, tevékenységet kizárólag a bejelentő végzi, illetve centrális szervezatként összefogja, koordinálja, felügyeli a hasonló vállalkozásokat. (M1501783/10.)

A bejelentő a megváltoztatási kérelmében kifejtette, hogy a megjelölést nem tanúsító védjegyként, hanem maga kívánja használni energia audit és energetikai szolgáltatásai körében. Célja, hogy az „energetikaitanustivany.hu” honlapon összefogja a megbízható, érvényes tanúsító jogosultsággal rendelkező tanúsítókat az egész országban, akik saját nevükben és nem az Országos Energetikai Tanúsító Központ nevében nyújtják szolgáltatásaikat. Álláspontja szerint az „ORSZÁGOS ENERGETIKAI TANÚSÍTÓ KÖZPONT” és a „TANÚSÍTVÁNY”, valamint az „ENERGETIKAI TANÚSÍTVÁNY” szavakból nem lehet arra következtetni, hogy a megjelölés használatát bizonyos elvárások alapján másoknak kívánja engedélyezni.

A Fővárosi Törvényszék szerint a megváltoztatási kérelem nem volt alapos. Álláspontja szerint a Hivatal kellően feltárt tényállás alapján, helytállóan utasította el a védjegybejelentést. Az „ORSZÁGOS ENERGETIKAI TANÚSÍTÓ KÖZPONT” szóösszetétel a szokásos mértékben tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő fogyasztó (C-342/97. sz., *Lloyd Schuhfabrik Meyer-ügy*, 26. pont) számára azt az összbenyomást kelti, hogy a védjegy jogosultja energetikai tanúsítványokkal kapcsolatos szolgáltatást nyújtó országos hatáskörű szerv, hatóság. Ez a fogyasztói tévedés különösen életszerű ebben az esetben, hiszen az átlagos fogyasztók az energetikai tanúsítványok kibocsátási rendjével, mögöttes intézményrendszerével aligha vannak tisztában. (3.Pk.23.426/2016/3.)

III. Vt. 4. § (1) bekezdés b) pont és (4) bekezdés

A Vt. 4. § (1) bekezdés b) pontja alapján nem részesülhet védjegyoltalomban a megjelölés, amelyet a fogyasztók összetéveszthetnek a korábbi védjeggyel a megjelölés és a védjegy azonossága vagy hasonlósága, valamint az érintett áruk, illetve szolgáltatások azonossága vagy hasonlósága miatt.

A Vt. 4. § (4) bekezdése szerint e törvény alkalmazásában az összetéveszthetőség magában foglalja azt az esetet is, ha a fogyasztók a megjelölést gondolati képzettársítás (asszociáció) útján kapcsolhatják a korábbi védjeggyhez.

12. A „CIMIFEMINE” szómegjelölés védjegykénti lajstromozását kérték az 5. osztály betűrendes jegyzékébe tartozó valamennyi áru tekintetében.

A bejelentéssel szemben – a Vt. 4. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozással – felszólalást nyújtottak be. A felszólaló előadta, hogy jogosultja a korábbi elsőbbségű „Remifemin”, valamint „Remifemin plus” nemzetközi szóvédjegyeknek az 5. osztály vonatkozásában.

A Hivatal a felszólalást elutasította és a megjelölést védjegyként lajstromozta. A domináns elemeket azonosítva kifejtette, hogy a „Remifemin plus” szóvédjegy „plus” szóeleme leíró jellegű, ezért a „Cimifemine” és a „Remifemin” szavakat kellett összehasonlítani. Megállapította, hogy a szavak közel azonos hosszúságúak, és mindkét szó – egy betű eltéréssel – a „femin” szórészre végződik. A magyar nyelv szabályai szerint azonban a szó eleji rész a hangsúlyos, ezáltal az eltérő „cimi”, illetve „remi” szókezdet miatt alacsonyabb fokú írásképi hasonlóság állapítható meg. A fonetikai hasonlóság még kisebb mértékű, mint a vizuális, mert a közel azonos szóvégződés ellenére a szavak elérő hangzású eleje kellő mértékű fonetikai elhatárolódást biztosít. A konceptuális hasonlóságot vizsgálva a Hivatal arra a következtetésre jutott, hogy összességében mindkét szó fantáziaszónak tekinthető, ami kizárja a konceptuális hasonlóságot. Az árujegyzékek vizsgálata során rámutatott, hogy a lajstromozni kért megjelöléssel érintett 5. osztályban betűrend szerint szereplő valamennyi áru magában foglalja az ellentartott védjegyek árujegyzékében szereplő, ugyanezen osztályba tartozó meghatározott árukat. Ez azonban – figyelembe véve a megjelölés és az ellentartott védjegy közötti formális eltéréseket – nem elegendő ahhoz, hogy az összetévesztés veszélye felmerülhessen. (M1402079/14.)

A Fővárosi Törvényszék álláspontja szerint a Hivatal helytállóan állapította meg, hogy a lajstromozni kért megjelölés védjegytalmát a Vt. 4. § (1) bekezdés b) pontja nem akadályozza. A „Remifemin” és „Cimifemine” szavakat összevetve kiemelte, hogy a magyar nyelv sajátosságaira és hangsúlyszabályára tekintettel a figyelmet megragadó első szótagok különbözősége vizuális és fonetikai téren egyaránt elegendő elhatárolást biztosít a közel azonos betű- és szótagszám, illetve az utótag hasonló dallama és hanglejtése ellenére is. Konceptuális szempontból sem mutatható ki olyan hasonlóság, ami összetéveszthetőségre vezetne, mert a szóösszetételekből csak a „Femin”, illetve „Femine” elem lehet ismert az átlagos fogyasztó előtt, a megjelölés „Cimi” előtagjából legfeljebb a szakmai ismertekkel rendelkezők szűk rétege asszociálhat a *Cimicifuga racemosa* növényre és hatóanyagára, ami nem rokonítható a „Remi” elemmel. A megjelölés és a védjegyek egyaránt fantáziaszavaknak minősülnek, ami kizárja a konceptuális alapú összetévesztésüket az áruosztályok és az áruk azonossága ellenére is. A fentiekre tekintettel az elsőfokú bíróság a megváltoztatási kérelmet elutasította. (3.Pk.23.331/2015/8.)

A Fővárosi Ítéltábla nem osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját. Rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság a magyar nyelv szabályai szerint vizsgálta fonetikai és vizuális szempontból a szómegjelöléseket. Álláspontja szerint idegen szavak esetében a magyar hangsúly szabályok kevésbé nyernek jelentőséget, különösen, mint a jelen esetben, amikor a „Remifemin” és „Cimifemine” szavak között mindössze a szóeleji „Re-” és „Ci-” szótagokban, illetve a hangsúlytalan „-e” végződésben található eltérés. A megjelöléseket a két betűből álló első szótagok különbözősége ellenére a további három szótagból és nyolc betűből álló „-mifemin” utótagok vizuálisan és fonetikailag nagymértékben hasonlónak teszi. A

teljesen azonos, hosszabb utótagok miatt a rövid, bár hangsúlyos előtag nem képes a lajstromozni kért megjelölésnek olyan sajátos hangzást biztosítani, ami az összetéveszthetőség lehetőségét kizárná. Az „-e” végződés pedig a hangzást nem, vagy jelentéktelen mértékben befolyásolja. Az átlagos fogyasztó jelen esetben konceptuális alapon sem kap egyértelmű fogódzót, mert a védjegyek és a megjelölés egyaránt idegen hangzású fantáziaszavak, a „femin” szóelem esetleges ismerete pedig az azonossága folytán tovább gyengíti az egyértelmű megkülönböztethetőségét. Emellett kiemelte, hogy a gyógyszertermékek esetében a gyakorlat szigorúbban ítéli meg a megjelölések hasonlóságát, és e szigor miatt nem osztható az elsőfokú bíróságnak az az álláspontja, hogy kizárható a megjelölés és a védjegyek összetéveszthetősége, mert ahhoz egyetlen szótag nem elegendő. Mindezek alapján a másodfokú bíróság nem találta oltalomképesnek az 5. áruosztályban a „Cimifemine” szómegjelölést, mert azt a fogyasztók összetéveszthetik a korábbi elsőbbségű „Remifemin” és „Remifemin plus” szóvédjegyekkel. (8.Pkf.26.060/2016/3.)

13. Az „ELIXOR” színes ábrás megjelölés védjegyoltalmát kérték az 5., 11., és 44. osztályok betűrend szerinti jegyzékében szereplő valamennyi áru és szolgáltatás körében.

A megjelölés lajstromozása ellen felszólalást nyújtottak be a Vt. 4. § (1) bekezdés b) pontjára és (4) bekezdésére hivatkozással, figyelemmel arra, hogy a megjelölés az 5. áruosztályban az összetéveszthetőségig hasonló a felszólaló 009985557 lajstromszámú közösségi, valamint 431 407 lajstromszámú nemzetközi „HELIXOR” szóvédjegyeihez. A felszólaló álláspontja szerint a megjelölések összetéveszthetők, mindössze a szó eleji „h” betűben található eltérés. Az eljárás során a védjegybejelentő jogelődje a használat igazolását kérte a felszólalótól. Felszólaló a felszólalását a továbbiakban csak a 009985557 lajstromszámú közösségi védjegye vonatkozásában tartotta fenn.

A Hivatal a felszólalásnak – az árujegyzék korlátozásával – részben helyt adott, a gyógyszerekkel, gyógyítással kapcsolatos áruk tekintetében kizárta a megjelölés oltalomban részesítését. A Hivatal a megjelölések között csekély vizuális eltérést állapított meg a megjelölés ábrás kialakítása miatt azzal az indokolással, hogy a fogyasztók általában a megkülönböztető jelleggel rendelkező szóelemeket tekintik dominánsnak. A fonetikai hasonlóságot már magasabb fokúnak ítélte, míg a konceptuális hasonlóság körében kifejtette, hogy a megjelölés és a védjegy is fantáziaszavak, a jelentés tehát nem segíti a fogyasztókat a megkülönböztetésben. A Hivatal az ellentartott közösségi védjegy használatát vizsgálva megállapította, hogy a lajstromozás napja 2011. október 26-a, melyhez képest az öt év nem telt el, így a használati kötelezettség ezen védjegy tekintetében még nem állt be. (M1303591/29.)

A Fővárosi Törvényszék szerint a Hivatal a kellően feltárt tényállás alapján helytállóan döntött a védjegybejelentés részbeni elutasításáról és az árujegyzék korlátozásáról. Kifejtette, hogy az összevetett árujegyzékekben szereplő gyógyszerek és gyógyászati készítmények fogyasztója a legáltalánosabb értelemben vett fogyasztó, aki szokásos mértékben tájékozott és körültekintő, az áru kiválasztását átlagos figyelemmel végzi (C-342/97. sz., *Lloyd Schuhfabrik Meyer-ügy*, 26. pont). Ez abban az esetben is igaz, ha a fogyasztó egyébként orvosi, gyógyszerészeti instrukciók alapján hozza meg a döntéseit. Helyesen utalt a felszólaló arra a gyakorlatra is, mely a szokásosnál szigorúbban ítéli meg az összetéveszthetőséget az ilyen áruk fogyasztásának fokozott kockázata miatt. Mindezekre tekintettel a Fővárosi Törvényszék a megváltoztatási kérelmet elutasította. (3.Pk.24.191/2015/4.)

A Fővárosi Ítélőtábla sem látott indokot az árujegyzék kibővítésére. Döntése szerint a törvényszék helyesen jutott arra a megállapításra, hogy a Vt. 4. § (1) bekezdés b) pontja kizárja az árujegyzékben feltüntetett gyógyítással kapcsolatos áruk és szolgáltatások tekintetében a megjelölés védjegyként történő oltalmazhatóságát. Osztotta, hogy a szembeállított árujelzők nem különíthetők el egymástól biztonságosan, így reális annak a veszélye, hogy a fogyasztók összetévesztik a megjelöléseket. Egyetértett az elsőfokon eljáró bírósággal abban, hogy a gyógyszerek és gyógyászati készítmények esetén a nagyobb mértékű kockázatra tekintettel a védjegyjogi gyakorlat az összetéveszthetőség megítélésénél szigorúbb elvárásokat támaszt. Mindezekre figyelemmel a fellebbezést elutasította és az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta. (8.Pkf.26.599/2016/6.)

14. A „SCOUT VENERA” megjelölésre igényelték Magyarországra is kiterjedő védjegyoltalmat a 12. osztályba sorolt „*kerékpárok, kerékpár alkatrészek*” tekintetében. A bejelentés ellen felszólalással éltek a Vt. 4. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozással. A felszólaló a jogosultja a 003511326 lajstromszámú, 2003. október 28-i elsőbbségű „SCOTT” ábrás uniós védjegynek a 9., 12. és 28. osztályok vonatkozásában; a 2005. június 6-i elsőbbségű, 004508461 lajstromszámú „SCOTT” európai uniós szóvédjegynek a 9., 12., 18., 25., 28., 36. és 41. osztályok körében és a 1036134 lajstromszámú, 1995. április 13-i elsőbbségű „SCOTT” nemzetközi ábrás védjegynek a 9., 12., 18., 25., 28., 36., és 41. áruosztályok vonatkozásában, Mindhárom ellentartott védjegy oltalma kiterjed a kerékpárokra és azok alkatrészeire.

<i>Ellentartott védjegyek</i>	<i>Lajstromozni kért megjelölés</i>
„SCOTT” 004508461	
 003511326	
 1036134	

A Hivatal a felszólalásnak helyt adott és a védjegy oltalmát a 12. osztály tekintetében elutasította. Tekintettel arra, hogy a bejelentő az ellentartott védjegyek használatnak igazolását kérte, először a használat kérdését kellett tisztázni. A Hivatal a becsatolt bizonyítékok alapján a 1036234 lajstromszámú „SCOTT” ábrás nemzetközi védjegy használatát találta igazoltnak. A nemzetközi védjegy és a megjelölés összevetése során az összehasonlításból indult ki a Hivatal, és nagyfokú vizuális és fonetikai hasonlóságot állapított meg. A konceptuális összevetés során nem osztotta a bejelentő véleményét a szavak közötti jelentéskülönbséggel kapcsolatban, mert a fogyasztói kör nem elemez hosszasan, de ezzel együtt is a vizuális és fonetikai hasonlóság már önmagában megalapozza az összetéveszthetőség veszélyét. Szintén nem találta alaposnak azt az érvelést, hogy azok a termékek, melyek tekintetében a felek árujelzőiket használják, lényegesen különböző árkatóriájúak volnának, mivel az árujegyzékek nem korlátozódnak bizonyos árkatóriájú vagy bizonyos minőségi jellemzőkkel bíró termékekre. A releváns fogyasztói kör a kerékpárokat vásárlók köre, ami semmilyen szakértelemhez nem kötött, így az átlagfogyasztókat kell alapul venni az összehasonlításakor. (A1173719/31.)

A Fővárosi Törvényszék szerint a Hivatal előtti eljárásban csatolt bizonyítékok nem bizonyítják kétséget kizáróan az ellentartott nemzetközi védjegy Vt. 18. §-a szerinti használatát. A felszólaló a használat igazolása körében mindössze közvetett bizonyítékokat terjesztett elő. Bár e dokumentumok együtteséből kiolvasható az ellentartott védjeggyel jelzett kerékpárok bizonyos fokú hazai ismertsége, az iratok azonban nem bizonyítják, hogy ez a tényleges belföldi használat eredménye, illetve nem igazolják annak tényét, hogy a termékek valóban eljutottak a belföldi fogyasztókhoz. Ezt számlával, szállítólevéllel vagy bármilyen árumozgást igazoló okirattal alá lehetett volna támasztani olyan módon, ahogyan azt a releváns bírói gyakorlat megkívánja (8.Pkf.25.366/2012/4.). A Hivatal előtti és a jelen eljárásban csatolt árukatalógusokban kétség nélkül azonosíthatók a magyarországi forgalmazó adatai, de ezek a bizonyítékok önmagukban legfeljebb forgalmazás céljából tett előkészületnek tekinthetők. Bár a mai áruforgalom egy jelentős része az interneten keresztül bonyolódik, az adásvétel ilyen esetekben is a valós térben, számlák, bizonylatok létrehozásával teljesül, így az árumozgás itt is bizonyítható a szokásos dokumentumokkal. Ezeket egy internetes keresés eredménye nem helyettesíti, még magas találatszám esetében sem. Mindezekre tekintettel a Fővárosi Törvényszék a Hivatal határozatát megváltoztatta és a „SCOUT VENERA” megjelölés magyarországi védjegykénti lajstromozását rendelte el. (3.Pk.23.371/2016/6.)

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság döntésével és indokaival mindenben egyetértett, ezért az ügyben a fellebbezést elutasította és az elsőfokú bíróság döntését helybenhagyta. (8.Pkf.26.417/2016/3.)

15. A 2012. július 2-i elsőbbségű, 208571 lajstromszámú „**ARILUX**” szóvédjegy a 3. áruosztályba tartozó *„fehérítőkészítmények és egyéb mosásra szolgáló anyagok, tisztító-, fényszerítő-, súroló-, és csiszolószerek, szappanok, illatszerek, illóolajok, kozmetikai cikkek, hajmosó szerek, fogkrémek”* termékek körében állt oltalom alatt.

A kérelmező 2014. május 14. napján a fenti védjegy törlését kérte a Hivataltól. Kérelmét a Vt. 4. § (1) bekezdés b) pontjára alapította. Igazolta, hogy jogosultja a 000199976 lajstromszámú, 1996. április 9-ei elsőbbségű „ARIEL” európai uniós szóvédjegynek, amelynek oltalma a 3. áruosztályba tartozó termékekre terjed ki.

A Hivatal a kialakult hivatali, bírósági és európai bírósági gyakorlaton alapuló vizsgálati módszerrel összevetette az „ARILUX” védjegyet az ellenérdekű fél „ARIEL” szóvédjegyével. Figyelembe vette, hogy az árujegyzékekbe a mindennapi élethez szükséges, az átlagfogyasztóknak szánt tömegcikknek tartoznak. A vizuális és fonetikai vizsgálat alapján megállapította, hogy mindkét megjelölés az „ARI-” szótaggal kezdődik, azonos szótagszámból áll, ezért mindkét szempontból magas fokú hasonlóság állapítható meg különös tekintettel arra, hogy a magyar nyelv szabályai szerint az első szótag a hangsúlyos. A támadott védjegy „-LUX” szóelemének mellékhangsúlya sem képes a védjegyek elhatárolására. Konceptuális szempontból arra a következtetésre jutott, hogy mindkét szó fantáziaszónak minősül, amelyek alacsonyabb fokú hasonlóságot mutatnak. Megállapította a Hivatal azt is, hogy a védjegyek árujegyzékében szereplő áruk hasonlóknak tekinthetők. A Hivatal ezek alapján úgy ítélte meg, hogy az összetévesztés veszélye fennáll és a Vt. 4. § (1) bekezdés b) pontja alapján kizárt a támadott védjegy oltalma, ezért határozatával a törlési kérelemnek helyt adott. (M1202295/36.)

A Fővárosi Törvényszék elutasította a megváltoztatási kérelmet. Álláspontja szerint a Hivatal kellően feltárt tényállás alapján, helyesen állapította meg, hogy a támadott védjegy oltalmát az ellentartott szóvédjegy akadályozza, ezért azt a Vt. 33. § (1) bekezdés a) pontja szerint törölni kellett. (3.Pk.22.303/2015/4.)

A Fővárosi Ítéltábla számú végzésével helybenhagyta az elsőfokú döntést. (8.Pkf.26.061/2016/3.)

16. A „BABY DOVE” színes szóösszetétel védjegyoltalmát kérték a 3. és 5. osztályba sorolt különféle termékekre, különösen „szappanok, babaolajok, nadrágpelenkák, kenőcsök” körében, amelyek csecsemők és/vagy gyermekek számára készültek.

A bejelentéssel szemben – a Vt. 4. (1) bekezdésének b) pontjára, valamint (4) bekezdésére hivatkozással – felszólalást nyújtottak be. A felszólaló igazolta, hogy jogosultja a korábbi elsőbbségű „babylove” és „Baby Love” közösségi szóvédjegyeknek, amelyek oltalma többek között a 3. és 5. osztályba sorolt árukra terjed ki (ellentartott védjegyek).

A Hivatal a felszólalást elutasítva a megjelölést védjegyként lajstromozta. Előbb az ellentartott védjegyek használatát vizsgálta, leszögezve, hogy mivel a korábbi védjegyek közösségi védjegyek, a használat igazolásának vizsgálata körében nem a Vt. rendelkezéseit, hanem a közösségi védjegyről szóló 207/2009/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: KVR.) 15. cikkét kell alkalmazni.

A Hivatal alkalmazandó joggyakorlatként az EUB C-149/11. számú *Leno-ügy*ben hozott ítéletére hivatkozott. Megállapította, hogy a magyarországi leányvállalat beszerzési vezetőjének nyilatkozata, az értékesítésről, forgalmazásról, árbevételről szóló, árucsoportokra és egyes árukra lebontva ismertetett adatok, reklámozási tevékenység bemutatása, valamint reklámújságok és szórólapok bizonyítják, hogy a tényleges használat megvalósult Magyarországon. A németországi piaci jelenlétet vizsgálva a Hivatal kifejtette, hogy a csatolt két felmérésben, illetőleg tanulmányban független piaci szereplők értékelték és rangsorolták az egyes németországi kiskereskedelmi szektorban megjelenő védjegyeket, a harmadik kiskereskedelmi összefoglalót pedig egy kereskedelmi cég készítette. Mindhárom tanulmányban előkelő helyen szerepelnek a kérelmezői védjegyek. Azonban ezeket az iratokat legfeljebb közvetett bizonyítékként lehetett figyelembe venni, mert mindössze márkaismertségi kimutatásokat tartalmaznak, tényleges piaci jelenlétet, valós forgalmat azonban nem. Ezért nem is elegendők a valós piaci jelenlét bizonyítására. Megjegyezte a Hivatal, hogy kivételes esetben egyetlen tagállamban megvalósuló használat is elegendő lehet, a jelen esetben azonban a hétköznapi felhasználású, a tömegesen előforduló, mindennapi szükségleteket kielégítő áruk esetében egy 10 milliós népességű tagállamban megvalósuló intenzív használat önmagában nem elegendő az Európai Unió 500 milliós lélekszámú piacához képest. Mindezek miatt a Hivatal szerint ugyan szükségtelen volt a megjelölt lajstromozást gátló okok további vizsgálata, ennek ellenére határozatában azokra is kitért. (M1400904/20.)

A Fővárosi Törvényszék a megváltoztatási kérelmet – részben eltérő indokolással – elutasította. Álláspontja szerint a Hivatal kellően feltárt tényállás alapján, helytállóan állapította meg, hogy a lajstromozni kért megjelölés védjegyoltalmát a Vt. 4. § (1) bekezdésének b) pontja és (4) bekezdésében foglalt kizáró ok nem akadályozza. A bíróság azonban részben eltérő indokolással találta lajstromozhatónak a bejelentett megjelölést. A vizsgálat előkérdése a korábbi védjegyek tényleges használata volt. A Vt. 18. § (1) bekezdése, illetve a Kvr. 15. cikk (1) bekezdés alapján a védjegy tényleges használatának az árujegyzékben szereplő árukkal és szolgáltatásokkal kapcsolatban kell megvalósulnia. E kérdések megválaszolásául a Hivatal helyesen hivatkozott az EUB jogértelmezésére, azonban az abból levont következtetése nem állja meg a helyét.

A „tényleges használat” fogalmát az EUB többek között a C-40/01. számú *Ansul-ügy*ben értelmezte. Az ítélet szerint tényleges használat alatt olyan használatot kell érteni, amelyik nem szimbolikus, valamint nem csupán abból a célból történik, hogy a védjegy által biztosított jogokat fenntartsa. Olyan használat szükséges, amely megfelel a védjegy alapvető funkciójának, nevezetesen, hogy a fogyasztó vagy végső felhasználó számára garantálja egy áru vagy szolgáltatás eredetének azonosságát, s ezáltal lehetővé tegye számára, hogy ezt az árut vagy szolgáltatást az összetévesztés veszélye nélkül egyéb eredetű áruktól vagy szolgáltatásoktól megkülönböztesse. A védjegy használatának olyan áruk és szolgáltatások tekintetében kell megtörténnie, amelyeket már forgalmaznak, vagy amelyek forgalmazását a vevők megszerzése céljából, különösen reklámkampányokban készítik elő, s amely forgalmazás a közvetlen jövőben várható.

E jogértelmezés fényében tehát azt kell bizonyítania a védjegyjogosultnak, hogy a kérdéses időszakban a védjegye árujelzőként jelent meg a fogyasztók előtt. E tény bizonyíthatja a védjegynek közvélemény-kutatások által jelzett különlegesen magas fokú, releváns időszakra és releváns piacra eső ismertsége. Az ismertségnek ugyanis általában nem lehet más az alapja, mint a fentiek szerinti piacszerző, piacfenntartó védjegyhasználat; ettől független, más lehetséges okot sem a Hivatal, sem az ellenérdekű fél nem adott elő. Abban igaza van a Hivatalnak, hogy a tényleges használat általában számlákkal, bizonylatokkal nyer igazolást, de a bizonyítékok köréből nem rekeszthető ki a tényleges használatnak a következménye felőli bizonyítása sem. A megváltoztatási kérelemhez csatolt újabb bizonyítékok, a német nyelvű katalógusok és forgalmazási adatok a széleskörű ismertség felől már igazolt tényleges használatot a szokásos bizonyítási eszközökkel is alátámasztják. Ezek alapján kétség felett áll, hogy az ellentartott védjegyek használata nem pusztán szimbolikus, jogfenntartó célzatú volt, de a magyar, osztrák és német piacokon ténylegesen is megvalósult a releváns időszakban. Ez pedig az irányadó joggyakorlat (C-149/11.; *Leno-döntés*) szerint a Kvr. 15. cikk (1) bekezdésének megfelelő, a Közösségben történt tényleges használatnak minősíthető.

Ezért szükséges volt a Vt. 4. § (1) bekezdés b) pontja, valamint (4) bekezdés szerinti vizsgálatot elvégezni. Az e körben kifejtett indokolással a bíróság túlnyomórészt egyetértett. A védjegyek összevetésének alapszabálya az összbenyomás értékelését írja elő, ezt a Hivatal helyesen alkalmazta, és helytállóan értékelte az összehasonlított megjelölések dominanciaviszonyait. Fentiek alapján az elsőfokú bíróság a Hivatal érdemben helyes határozatát – eltérő indokolással – helybenhagyta. (3.Pk.24.930/2015/10.)

A Fővárosi Ítéltábla osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját és megállapította, hogy a fellebbezés nem alapos. Az elsőfokú bíróság döntésével és lényegi indokaival egyetértett, amennyiben az a kialakult gyakorlatnak megfelelő módszerrel vetette össze az eljárással érintett megjelöléseket és helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a felszólaló védjegyei a Vt. 4. § (1) bekezdés b) pontja alapján nem képezik a védjegyként bejelentett megjelölés lajstromozásának az akadályát. (8.Pkf.26.767/2016/5.)

IV. Vt. 4. § (1) bekezdés c) pont

A Vt. 4. § (1) bekezdésének c) pontja alapján nem részesülhet védjegyoltalomban eltérő áruk, illetve szolgáltatások tekintetében a belföldön jóhírnevet élvező korábbi védjeggyel azonos vagy ahhoz hasonló későbbi elsőbbségű megjelölés, ha annak alapos ok nélkül történő használata a jó hírű védjegy megkülönböztető képességét vagy hírnevét sértené vagy tisztességtelenül kihasználná.

17. Színes ábrás megjelölés védjegykénti lajstromozását kérték a 25., 35. és 38. osztályba tartozó termékek és szolgáltatások körében.

A bejelentéssel szemben felszólalást nyújtottak be a Vt. 4. § (1) bekezdésének b) és c) pontjára hivatkozással a „FACEBOOK” közösségi szó- és ábrás védjegyek alapján, melyek oltalma – többek között – a 35. és 38. osztályba sorolt szolgáltatásokra terjed ki.

A Hivatal a felszólalást megalapozottnak találta és a védjegybejelentést elutasította. A Vt. 4. § (1) bekezdésének körében jelentőséget tulajdonított az ellentartott védjegyek jóhírúségének. A becsatolt bizonyítékok alapján és figyelemmel arra, hogy a bejelentő sem vitatta a felszólalói védjegyek jóhírúségét, továbbá, hogy a Hivatal egy korábbi határozatában már igazoltnak találta a hivatkozott védjegyek jóhírúségét, megállapította, hogy az ellentartott védjegyek a 35. osztályba tartozó „reklámozás”, valamint a 38. osztályba sorolt „távközlés” szolgáltatások tekintetében az Európai Unió jelentős részében – így Magyarország területén is – jó hírnevet élveznek. Ennek megfelelően e védjegyeket olyanoknak kellett tekinteni, mint amelyek erős megkülönböztető képességgel rendelkeznek.

Ezt követően kifejtette, hogy az ellentartott védjegyekben a „Facebook” szó, míg a bejelentett megjelölésben az „mbook” szóelem a domináns, ezért ezeket hasonlította össze. Összevetve a megjelölés és a védjegyek írásképét arra a megállapításra jutott, hogy vizuális hasonlóság áll fent a „book” szóelem teljes azonossága, a megjelölésekben alkalmazott színek minimális eltérései miatt. A lajstromozni kért megjelölés „b” betűjének grafikai kialakítása, annak „m” betűje, illetve a felszólalói védjegyekben megjelenő „FACE” szóelem tekintetében kimutatható csekély különbségek vizuális szempontból nem biztosítanak kellő elhatárolást. Hangsúlyozta, hogy az egyező „book” szóelem a felszólalói védjegyek árujegyzékében felsorolt szolgáltatások vonatkozásában nem tekinthető csekély megkülönböztető képességgel rendelkező elemnek, mert a védjegy maga erős megkülönböztető képességgel bír, továbbá ez a kifejezés csak a 16. áruosztályba sorolt „könyvek” körében leíró jellegű. A Hivatal szerint fonetikai szempontból is fennáll a hasonlóság, mert a megjelölések domináns szóelemeinek szótagszáma azonos, és a megkülönböztető képességet hordozó „book” szóelem is azonos. A konceptuális hasonlóság szempontjából meghatározó jelentőséget tulajdonított annak, hogy a megjelölésekben azonosan jelenik meg a „book” szóelem; a releváns fogyasztói kör mind az ellentartott védjegyekhez, mind a lajstromozni kért megjelöléshez ezt a szót, azaz a „könyv” jelentéstartalmat kapcsolja. A szóban forgó angol kifejezés olyan, az alapvető szókincs részét képező kifejezés, amelyhez a fogyasztók a nyelv felületes ismerete esetén is jelentéstartalmat tudnak kapcsolni. Nem volt elfogadható a Hivatal szerint a bejelentő azon érvelése, miszerint a lajstromozni kért megjelölésben szereplő „m” betű konceptuális szempontból kellő

elhatárolást biztosít, mert az átlagfogyasztónak nem feltétlenül van tudomása arról, hogy az említett betű a kérelmező vezetéknevére utal.

Az árujegyzégeket összehasonlítva megállapította, hogy az ellentartott védjegyek árujegyzékei, valamint a bejelentett megjelölés árujegyzéke egyaránt kiterjed a 35. és a 38. osztályokba sorolt szolgáltatásokra. A szolgáltatások tekintetében részben azonosság, részben pedig hasonlóság áll fent, ezért a Hivatal a 35. és a 38. áruosztályok körben a védjegybejelentést elutasította.

Hasonlóképpen akadályát látta a Hivatal a megjelölés 25. áruosztályban való lajstromozhatóságának, mégpedig a Vt. 4. § (1) bekezdés c) pontja alapján. Tekintettel arra is, hogy a bejelentő nem igazolta, hogy a lajstromozni kért megjelölés használata alapos okkal történik, megállapítható volt, hogy fennáll a kockázata annak, hogy a megjelölés aktuális vagy jövőbeni használata sértené vagy tisztességtelenül kihasználná a jóhírű ellentartott védjegyek megkülönböztető képességét és hírnevét azáltal, hogy a bejelentő a felszólaló védjegyeinek nyomdokába lépve próbálna részesülni azok elismertségéből. A Hivatal szerint az ellentartott védjegyek jóhírűségének és megkülönböztető képességének tisztességtelen kihasználása, illetőleg sérelme nemcsak a 35. és 38. osztályaiba tartozó azonos és hasonló szolgáltatások, hanem a védjegybejelentés árujegyzékének 25. osztályába sorolt termékek vonatkozásában is felmerül. Mindezek alapján a felszólalónak a Vt. 4 §-a (1) bekezdésének c) pontjára történő hivatkozását a bejelentéssel érintett mindhárom áruosztály tekintetében megalapozottnak találta. (M1303348/20.)

A Fővárosi Törvényszék a megváltoztatási kérelmet – eltérő indokolással – elutasította. Álláspontja szerint a Hivatal kellően feltárt tényállás alapján helytállóan utasította el a védjegybejelentést, azonban a bíróság a támadott határozatban kifejtettektől eltérő indokolással jutott azonos következtetésre. Mind a hazai joggyakorlat, mind pedig az EUB előzetes döntéshozatali eljárásban adott iránymutatása szerint (C-251/95, *Puma-Sabel-döntés*) az összetéveszthetőség vizsgálatakor a megjelölések keltette összbenyomásból kell kiindulni. A Hivatal a fenti vizsgálatot helyesen végezte el, nem osztható azonban az a következtetése, hogy a megjelölés és a védjegyek formális, azaz vizuális, fonetikai és konceptuális hasonlósága összetéveszthetőségre vezethet. A lajstromozni kért megjelölésnek nem önmagában a „book” szó a domináns eleme, mert a megjelölés keltette összbenyomást lényegesen befolyásolja a szó elejei pozíciójából, nagyságából és a „book” szó betűihez képest inverz színeiből eredően szembetűnő „m” betű is. A fogyasztó a lajstromozni kért megjelölést az „mbook” szóval azonosítja, vagyis ez az a domináns elem, melyet a „Facebook” szóval össze kell hasonlítani. Márpedig a betűk eltérő száma és a szavak hossza alapján az írásképi különbség nyilvánvaló, továbbá a betűkészlet különbözősége okán a hangzásbeli eltéréshez sem férhet kétség. Konceptuális alapon sincs számottevő hasonlóság, mert a megjelölés fantáziaszó, amelytől az átlagos nyelvtudással bíró fogyasztó számára is jól értelmezhető „Facebook” kifejezés könnyedén elhatárolható. Ha tehát csak a formális különbségeket nézzük, összetéveszthetőség nem volna megállapítható. A bíróság azonban rámutatott arra, hogy az összetéveszthetőség magában foglalja azt az esetet is, ha a fogyasztók a megjelölést gondolati képzettársítás (asszociáció) útján kapcsolhatják a korábbi védjegyhez.

Jelen esetben abból kell kiindulni, hogy az ellentartott védjegyek közismertek és jóhírűek, ezeket a bejelentő sem vonta kétségbe. A megjelölés és az ellentartott védjegyek hasonlósága nagyobb részt a „book” szó azonossága okán merül fel. E szóegyeztetés a védjegyek és a lajstromozni kért megjelölés között kapcsolatot teremt, s ha a fent elemzett különbségek miatt ez a kapcsolat nem is eredményez formális összetéveszthetőséget, nem zárja ki annak reális lehetőségét, hogy a fogyasztó a megjelölés láttán mégis az ellentartott védjegyeket idézi fel. A 35. és 38. osztályokban tehát a Vt. 4. § (1) bekezdés b) pontja és (4) bekezdése együttesen jelenti az oltalom akadályát. Helytállónak találta ugyanakkor a bíróság a Hivatal azon következtetését, hogy a 25. osztályba tartozó áruk tekintetében a Vt. 4. § (1) bekezdés c) pontja képezi a lajstromozás gátját. (3.Pk.20, 173/2015/7.)

A Fővárosi ítéltábla osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját és megállapította, hogy a fellebbezés nem alapos. (8.Pkf.25.527/2016/8.)

V. Vt. 5. § (1) bekezdés a) pont

A Vt. 5. § (1) bekezdés a) pontja szerint nem részesülhet védjegyoltalomban a megjelölés, amely másnak személyhez – különösen névhez, képmáshoz – fűződő korábbi jogát sértené.

18. Az alábbi színes ábrás megjelölés védjegykénti lajstromozását kérték a 33. osztályba tartozó „Badacsony eredetmegjelölés területéről származó alkoholos italok (sörök kivételével)” áruk és a 43. osztályba tartozó „vendéglátás (élelmezés); időleges szállásadás” szolgáltatások körében.

A bejelentéssel szemben – többek között a Vt. 5. § (1) bekezdés a) pontjára, ezen belül is a névhez fűződő korábbi jog megsértésére hivatkozással – felszólalást nyújtottak be.

A Hivatal a védjegybejelentést elutasította. A határozat indokolásában kitért arra, hogy a releváns jogszabályok nem tartalmazzak olyan kitételeket, mely szerint kizárólag a teljes név alapján lehet jogvédelmet kérni. A közismertség kapcsán benyújtott bizonyítékok alapján megállapította, hogy a borászi körökben a „Laposa” névről elsősorban a felszólaló, dr. Laposa J. ismert, mégpedig borászként, szakíróként és tájékoztatásként. Rögzítette, hogy a lajstromozni kért megjelölés domináns eleme a „Laposa” név, mert a „badacsony” szó leírónak tekinthető, az ábrás jelleg pedig csak a betűk speciális elrendezéséből áll. A rendelkezésre álló bizonyítékokból arra a következtetésre jutott, hogy a felszólaló hozzájárulása hiányában

jogtalan a bejelentő azon törekvése, hogy a „Laposa” nevet dominánsan tartalmazó megjelölésre borok és az azokhoz szorosan kapcsolódó vendéglátási szolgáltatások tekintetében kizárólagos jogosultságot szerezzen. Hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla 8.Pkf.21.381/2007/4. számú ítéletére, amely szerint önmagában az, hogy ugyanazon vezetéknévvel több személy is felléphetne, nem jelenti azt, hogy önállóan nem lehet fellépni a jogok védelmében, és ugyanazon jognak egyidejűleg több jogosultja is lehet. Tényként állapította meg a Hivatal, hogy a védjegybejelentést a bejelentői társaság nevében Laposa B. tette, de ennek ellenére is jogszabályba ütköző a bejelentés, mert a névhasználatra jogosult másik személy – a felszólaló – a bejelentéshez hozzájárulást nem adott. A névhasználatához való jog ugyanis személyhez fűződő jog, így a család egyik tagjának önálló jognyilatkozatai nem tekinthetők a név többi jogosultja által adott hozzájárulásnak. Jelen esetben nem találta a Hivatal megállapíthatónak, hogy a Laposa vezetéknév kereskedelmi névvé vált volna. A szakmai körökben a Laposa vezetéknév jogosultjaként ismert felszólaló ugyanis nem tett arra vonatkozó nyilatkozatot, illetve nem kötött a bejelentővel olyan tartalmú megállapodást, amely alapján vezetékneve árujelzőként történő használatához hozzájárult volna, s a bejelentői társaság cégnevében sem szerepelt a családnév. (M1002005/43.)

A Fővárosi Törvényszék nem értett egyet a Hivatallal abban, hogy a megjelölés lajstromozása a felszólaló névhez fűződő jogát sértene. Megállapította, hogy a Laposa rendkívül ritka családnév, továbbá hogy a felszólaló kétségtelenül ismert borászként is, ám ez túlnyomórészt szakírói, blogger tevékenységének köszönhető. A felszólaló és fia (Laposa B.) ismertsége a közvélekedésben erősen keveredik, ugyanis Laposa B. legalább ilyen mértékben ismert borászként, a 2000-es évek második felétől pedig a Laposa-család tagjaként kifejezetten ő jelent meg ebbéli minőségben a nyilvánosság előtt. A családi borászatot nem vitásan a felszólaló hozta létre. A családi pincészet növekedése azzal állítható párhuzamba, hogy a felszólaló fokozatosan a fiának engedte át a gazdaság szervezését, miközben saját szerepe súlytalanná vált és tevékenységét a szakmai tanácsadásra korlátozta. Amennyiben a „Laposa”, „Laposa családi pincészet” vagy „Laposa család pincészete” szóösszetételek boros palack címkéken, szakkönyvekben, internetes cikkekben, borkóstolókon, borfesztiváli kitelepülések során való használata árujelzőként valósult meg, akkor a megjelölés már a családi pincészet működése idején elkezdett kereskedelmi névvé válni, és 2007-ben már ilyenként kötődött a bejelentőhöz. Az elsőfokú bíróság érvelése szerint a „Laposa” szót dominánsan tartalmazó színes ábrás megjelölés tekintetében a bejelentő eredeti jogszerző, mert a logót ő tervezte meg, majd a jelentős mértékű marketinggel, komoly forgalmazási volumennel ő tette azt ismertté. Ha tehát a „Laposa” megjelölés kereskedelmi névvé válása meg is kezdődött a pincészet családi korszakában, e folyamat a bejelentői teljesítmény eredményeként teljesebben ki. Azon túl, hogy az ábra megtervezését Laposa B., mint a bejelentő ügyvezetője rendelte meg, ő volt az, aki a megjelölést kifejezetten árujelzőként kezdte el használni. A végzés okfejtése szerint a felek együttműködése önmagában feltételezi a bejelentőnek a „Laposa” árujelzőre vonatkozó használati jogát és erről a felszólaló és fia sem gondolkodtak másképpen, hiszen ilyen engedélyre maguk utaltak a 2011. november 28-i felszólító levelükben. Egyértelműen fejeződik ki a bejelentő használati jogának feltétlensége Laposa B. 2011. április 1-jei nyilatkozatában, amely korlátozásmentes használati jogról szól, elismerve a bejelentőnek a megjelölésre vonatkozó tulajdonjogát. A becsatolt bizonyítékok a

Fővárosi Törvényszék álláspontja szerint azt támasztják alá, hogy a megjelölés olyan kereskedelmi név, amelynek kizárólagos használatára a bejelentő jogosult, és aminek használata a felszólaló névviselési jogával szemben sem tekinthető jogosulatlanul, ezért a Vt. 5. § (1) bekezdés a) pontja nem akadályozza a megjelölés védjegyként való lajstromozását. (3.Pk.21.349/2014/12.)

A Fővárosi Ítéltábla hangsúlyozta, hogy a jelen eljárásban a Vt. 5. § (1) bekezdés a) pontja szempontjából annak van ügydöntő jelentősége, hogy a felszólaló a hozzájárulása hiányára hivatkozva állítja a személyiségi jogának, ezen belül a névhasználatához fűződő jogának a sérelmét, és ő ellenzi a védjegybejelentés lajstromozását. Az ügyben azt kellett vizsgálni, hogy a felszólaló saját személyében eredményesen felléphet-e a megjelölés védjegytartalmával szemben.

A felszólaló Laposa családnevét tartalmazó kombinált védjegyet bejelentő társaság nevében (Bazaltbor-Badacsony Kft.) a „Laposa” kifejezés nem jelenik meg, ez a tulajdonnév a vállalkozás számára nem jelent azonosító funkciót. A cégnevében vezérszóként a „Bazaltbor” mint védjegytartalom alatt álló szóösszetétel szerepel, amelynek használatára a bejelentői társaság engedéllyel is rendelkezett a védjegyjogosultaktól. A Laposa család nevének védjegyként való lajstromozásához azonban a bejelentő nem szerezte be a jogosultak Vt. 7. §-a szerinti hozzájáruló nyilatkozatát. A bejelentő ezzel a hozzájárulással háríthatta volna el a felhívott viszonylagos lajstromozást kizáró akadályt. Mivel a bejelentő a családnév védjegyként való használatához a felszólaló hozzájárulásával nem rendelkezett, ezért a Hivatal helyesen állapította meg, hogy a felszólaló névviseléshez fűződő személyiségi jogát sértene a lajstromozás. Ezen a megítélésen nem változtat az a körülmény, hogy a bejelentés, illetve logó megterveztetése időpontjában Laposa B. látta el a bejelentőnél az ügyvezetői teendőket, mert ez nem mentesít a felszólaló által hivatkozott névjogi sérelem lehetősége alól. A felszólaló neve és személye elsősorban borszakmai, de lokális szinten és részben a minőségi borokat kedvelő fogyasztók szélesebb körében is ismert volt a borairól, tevékenységéről, továbbá szakismeretéről, miáltal a borok és a hozzá kapcsolódó szolgáltatások tekintetében a „Laposa” nevet hozzá is köthették. Ilyen helyzetben különösen elengedhetetlen lett volna, hogy a bejelentő a felszólaló kifejezett engedélyét kérje a lajstromozáshoz, hiszen a családnevét csak akkor lehetett volna a megjelölésben jogszerűen szerepeltetni, ha azt a névjogosultak nem kifogásolják.

A kereskedelmi névvel kapcsolatban megjegyezte a másodfokú bíróság, hogy a bejelentő önmagában nem használta a „Laposa” szót üzleti, kereskedelmi vagy gazdasági tevékenysége jelzésére, az a védjegybejelentésben és a forgalomban lévő palackcímkéken is a „badacsony” földrajzi névvel és ábrás elemekkel együtt található, cégnevében pedig nem szerepel. Emellett teljes mértékben egyetért a felszólalóval abban, hogy a „Laposa” szó kereskedelmi névvé válásának esetleges bizonyítottsága esetén sem került igazolásra a jelen esetben a felszólaló családnévétől való önállósulása, elválása és a névjogi jogosultak részéről a használat hosszú ideig való tűrése. Mindezt értékelve a másodfokú bíróság arra a meggyőződésre jutott, hogy a „Laposa” családnévet uralkodóan magában foglaló védjegybejelentésre a bejelentő javára nem adható kizárólagos oltalom, mert az sértene a felszólaló névhasználatához fűződő jogát, és

elzárna őt saját nevének árujelzőként való használatától, ami nem egyeztethető össze a védjegy társadalmi rendeltetésével. (8.Pkf.25.856/2015/7.)

A jogerős ítélet ellen a bejelentő nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelynek nyomán a Kúria a Fővárosi Ítéltábla jogerős végzését – az alábbi indokok alapján – hatályában fenntartotta. A Kúria megállapította, hogy helytállóan jutott a Hivatal és a másodfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a felszólaló hozzájárulásának hiányában családnevének a bejelentő részéről a borászat területén történő használata sértené a felszólaló névviseléshez fűződő jogát, ezért a tárgyi megjelölés kizárt a védjegyoltalomból. A Kúria nem értett egyet azzal a bejelentői érveléssel, hogy a „Laposa” családi név használatához történő hozzájárulás megadására kizárólag Laposa B. volt jogosult. A Kúria szerint a családi név viseléséhez fűződő jog jellegéből értelemszerűen következik, hogy a családi név más által való használatához nem elegendő a család egyik tagjának a hozzájárulása. Az adott esetben a Vt. 5. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazása során a névviseléshez fűződő jog sérelmét a védjegybejelentés árujegyzékével összefüggésben kellett vizsgálni. A becsatolt bizonyítékok alátámasztják azt a – bejelentő által sem vitatott – tényt, hogy a „Laposa” családi név a felszólaló borászati tevékenységével összefüggésben már korábban ismert volt. A felszólaló nem vitásan nem adott a Vt. 7. §-a szerinti alaki előírásoknak megfelelő hozzájáruló nyilatkozatot a megjelölés lajstromozásához, és a bejelentő a felszólaló érvényes hozzájárulásával sem rendelkezik a családnév használatához [Ptk. 75. § (3) bek.]. Ezért súlytalan a bejelentőnek az az érvelése, hogy a felszólaló fia a családot képviselte harmadik személyekkel szemben, mert önmagában a felszólaló hozzájárulásának hiányában jogtalan a bejelentő névhasználata.

Emellett a Kúria nem fogadta el a családi név és kereskedelmi név elválására vonatkozó felülvizsgálati álláspontot sem. A családi pincészetben történt gazdálkodás és borforgalmazás során a „Bazaltbor” megjelölés mellett a „Laposa”, „Laposa családi pincészet” vagy „Laposa család pincészete” szóösszetételek szerepeltetése – amely egyébként a borászati termékek címkéjén a palackozóra vagy termelőre vonatkozó, kötelezően feltüntetendő adat – nem teszi megállapíthatóvá a „Laposa” családi név kereskedelmi névvé válását. A családi név önállósult kereskedelmi névvé válásához jelentősebb időtartam és a család tagjai részéről erre irányuló szándék vagy a más által való névhasználat huzamosabb ideig való tűrése szükséges. A bejelentő cégnevében a családi név nem szerepel. A bejelentői névhasználat időtartama alatt Laposa B. mindvégig személyesen és aktívan közreműködött a bor előállításában és forgalmazásában. A bejelentői cégben a munkaviszony megszűnését követően, és amikor a borok már nem a családi pincészetben készültek, Laposa B. visszavonta a bejelentői cég számára a családi név használatára adott engedélyt, a felszólaló pedig a tárgyi védjegybejelentési eljárásban felszólalással élt. Mindezeket egybevetve a bejelentői névhasználat és annak időtartama alapján a felszólaló részéről a családi név önállósult kereskedelmi névként történő használata nem állapítható meg (Pfv.IV.20.999/2016/5.).

19. Színes ábrás megjelölés védjegykénti lajstromozását kérték a 29. osztályba sorolt „*Halhús; feldolgozott halikra; fésűkagylók, nem élő; garnéla rákok, nem élő; hal mousseok; hal, nem élő; hal, tartósított; halból készített ételek; halenyv, zselatin táplálkozási*

használatra; halfilé; halkonzervek; halliszt emberi fogyasztásra; heringek; homár, nem élő; kagylók, (ehető-), nem élő; kagylók, nem élő; kaviár; lazac; leveskészítmények; levesek; osztriga, nem élő; rákfélék, kemény testű, nem élő; rákok, folyami, nem élő; rostonsült tengeri moszat; sózott hal; szardella, ajóka; szardínia; tonhal; zöldséglevék főzéshez; zöldségleves készítmények" áruk, továbbá a 39. osztályba tartozó „*Szállítás; áruk csomagolása és raktározása*”, a 40. osztályba sorolt „*Élelmiszerek fagyasztása, élelmiszerek füstölése, fagyasztásos tartósítási szolgáltatások, élelmiszerek és italok tartósítása*” és a 43. osztályba tartozó „*Vendéglátás (élelmezés)*” szolgáltatások körében.

A Vt. 3. § (1) bekezdésének c) pontjára alapított észrevételben, valamint a Vt. 5. § (1) bekezdésének a) pontjára és 5. § (2) bekezdésének a) pontjára alapozott felszólalásban az észrevételt tevő, illetve a felszólaló (ugyanaz a személy) a védjegybejelentés elutasítását kérte. Észrevételében előadta, hogy a kérelmező rosszhiszeműen kérte a megjelölés védjegykénti lajstromozását, felszólalásában pedig azon az alapon kérte elutasítani a védjegybejelentést, hogy az sérti névviselési jogát, továbbá a megjelölés olyan, általa korábbtól fogva használat megjelölés, amelynek engedélye nélküli használata a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (Tpvt.) 6. §-ába ütközne.

A Hivatal az észrevételt és a Vt. 5. § (2) bekezdés a) pontjára alapozott felszólalást megalapozatlannak, míg a Vt. 5. § (1) bekezdésének a) pontjára alapozott felszólalást megalapozottnak találta és a védjegybejelentést ezen kizáró ok alapján utasította el. A határozat indokolásában a Hivatal ismertette a Ptk. 2:43. § f) pontját, mely személyiségi jogként ismeri el a névviselés jogát. A névviselés joga nem csak magánszemélyeket illet meg; a névviselés védelmét biztosító rendelkezéseket – a Ptk. 3:1. § (3) bekezdésével összhangban – a jogi személyekre is alkalmazni kell. Rögzítette, hogy a Ptk. 3:6. § (1) bekezdése alapján a jogi személy nevének olyan mértékben kell különböznie a korábban nyilvántartásba vett más jogi személy elnevezésétől, hogy azzal ne legyen összetéveszthető. A csatolt cégkivonat és cégmásolat adatai alapján a Hivatal megállapította, hogy a felszólaló cégneve azonos a támadott védjegy szóelemeivel, a lajstromozni kért színes ábrás megjelölés egy az egyben tartalmazza a kérdéses cégnevet és a megjelölés árujegyzékében szereplő áruk és szolgáltatások korrelálnak a felszólalói cég tevékenységével. Megállapította, hogy a kérdéses cégnevet a felszólaló 2012. május 29. napjától, vagyis a védjegybejelentéshez képest több mint két évvel korábban kezdte el használni. A Hivatal azt is megvizsgálta, hogy van-e olyan körülmény, amely a védjegybejelentőt feljogosítja a felszólaló nevének használatára. E körben a bejelentő azon állítását vizsgálta meg, hogy a lajstromozni kért megjelölés az ő szellemi terméke. A bizonyítékként felajánlott 004053 nyilvántartási számú tanúsítványt értékelve arra jutott, hogy az egyrészről későbbi (2015. június 15.), mint a védjegybejelentés, másrészt a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Szt.) 94/B. §-a alapján mindössze

azt igazolja, hogy a letétbe vett műpéldány a tanúsítvány kiállításának napján a műpéldány szerinti tartalommal létezett, magában azonban nem bizonyítja a kérelmező kizárólagos szerzői jogát. Miután a védjegybejelentő más módon sem igazolta, hogy a megjelölés kialakítása, tervezetése kizárólag hozzá köthető, a felszólaló cégnevének a védjegybejelentésben való felhasználása jogosulatlan, a védjegybejelentés névviselési jogot sért, így a Vt. 5. § (1) bekezdés a) pontja alapján a lajstromozni kért megjelölés kizárt a védjegyoltalomból. (M1401754/41.)

A Fővárosi Törvényszék számú végzésével elutasította a megváltoztatási kérelmet. A megváltoztatási kérelem kizárólag a Vt. 5. § (1) bekezdésnek a) pontjára alapított elutasító döntés ellen irányult, így a bíróság döntése is csak ezt érintette. A bíróság megállapította, hogy a Hivatal eljárási szabály megsértése nélkül, kellően feltárt tényállás alapján helytálló döntést hozott, a bíróság azonban részben eltérő indokolással hagyta helyben a Hivatal határozatát. A korábbi Ptk. szövegezése szerint a névviselési jog sérelmét jelenti különösen, ha valaki jogtalanul más nevét használja, vagy jogtalanul máséhoz hasonló nevet használ [Ptk. 77. § (4) bekezdés]. A jogtalanságra vonatkozó törvényi tényállási elemet az új Ptk. nem vette át, helyette a 2:42. § (3) bekezdése azt mondja ki, hogy nem sért személyiségi jogot az a magatartás, amelyhez az érintett hozzájárult. A törvény más, jogellenséget kizáró tényt e körben nem nevesít. Ebből egyrészt az következik, hogy a név használata csak akkor nem jogellenes, ha az a jogosult engedélyén alapul; másrészt pedig, hogy a védjegybejelentőnek a lajstromozni kért megjelölésen fennálló vélt vagy valós szerzői joga a felszólaló névviselési jogának érvényesítése szempontjából érdektelen, az nem lehet a név használatára jogosító körülmény. Ez utóbbi körülményt tehát a Hivatal szükségtelenül vizsgálta. (3.Pk.20.353/2016/10.)

20. A védjegybejelentők 2013. augusztus 27. napján a „**HENNA**” szövmegjelölés védjegykénti lajstromozását kérték a 9. áruosztályba sorolt „*elektronikus hanghordozók, CD, DVD*” áruk, a 16. osztályba tartozó „*könyvek, újságok, naptárak*” termékek, valamint a 41. osztályba sorolt „*szórakoztatás, kulturális tevékenység, zenei produkciók*” szolgáltatások körében. A meghirdetett bejelentéssel szemben észrevételt és felszólalást is benyújtott ugyanaz a személy. Az észrevételt tevő, illetve felszólaló (a továbbiakban együttesen: felszólaló) előadta, hogy 2008 óta „HENNA” művésznev alatt szólóénekesként ismert, az egyik védjegybejelentő pedig 2013 elejétől használja a „HENNA” művésznevet, más zenei műfajban tevékenykedő előadóként. Álláspontja szerint a bejelentők úgy igényelték a „HENNA” megjelölésre védjegyoltalmat, hogy tudomásuk volt arról, hogy ezt a művésznevet más személy – a felszólaló – már használja a védjegybejelentésben megadott áru- és szolgáltatási osztályok tekintetében, így rosszhiszeműnek tekintendők [Vt. 3. § (1) bekezdés c) pont], egyidejűleg a védjegybejelentés sérti a felszólaló névviselési jogát [Vt. 5. § (1) bekezdés a) pont], korábbi szerzői jogát [Vt. 5. § (1) bekezdés b) pont], továbbá az engedélye nélküli használata jogszabályba ütközik [Vt. 5. § (2) bekezdés a) pont]. A jogszabályba ütközés körében a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 77-78. §-ait, az új Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (új Ptk.) 2:49. §-át, valamint 2:45. § (2) bekezdését, továbbá az Szjt. 12. §, 13. § és 75. §-ait jelölték meg.

A védjegybejelentők azzal érveltek, hogy a felszólaló sem a zeneiparban, sem annak szűkebb szegmensében, a világzene műfajban nem rendelkezett még átlagos ismertséggel sem, valamint, hogy a felszólaló által becsatolt okiratok egy zenekarral, és nem a felszólalóval, mint magánszeméllyel azonosítják a „HENNA” művésznevet,

A Hivatal a felszólalást és az észrevételt az alábbi indokok mentén elutasította, a bejelentett megjelölést pedig védjegyként lajstromozta. A Hivatal az észrevételt nem találta megalapozottnak. Önmagában az a körülmény ugyanis, hogy a felek egyaránt a könnyűzenei piaci szektorban tevékenykednek a védjegybejelentés időpontjában, nem támasztja alá azt, hogy a bejelentőknek a bejelentéskor tudniuk kellett arról, hogy a felszólaló már használja a „HENNA” nevet. A felszólaló nem igazolta továbbá azt sem, hogy a bejelentőket a védjegybejelentés megtételekor csalárd, tisztességtelen szándék vezérelte.

A Vt. 5. § (2) bekezdés a) pontjára alapozott vizsgálat körében a Hivatal megállapította, hogy a felszólaló által benyújtott bizonyítékokból nem állapítható meg olyan mértékű tényleges korábbi használat, amely biztosíthatná, hogy a releváns fogyasztók a lajstromozni kért megjelölésről a kérelmezőt ismerjék fel. A Vt. 5. § (1) bekezdés a) pontja szerinti kizáró okot vizsgálva a Hivatal megállapította, hogy a felszólaló magánszemélyként nyújtotta be a felszólalást, és saját nevében hivatkozott a „HENNA” megjelöléshez fűződő névviselési jog sérelmére. Ezzel szemben a benyújtott bizonyítékok azt igazolták, hogy a „HENNA” nevet egy együttes használta, tehát a kérdéses névhez kapcsolódó jogok ezt az együttest és nem a felszólalót illetik meg. Mivel a személyhez fűződő jogokat a régi Ptk. 85. §-a értelmében csak személyesen lehet érvényesíteni – a felszólaló pedig nem állította, hogy az együttes képviseletében eljárva kívánja a névhez kapcsolódó jogokat érvényesíteni –, e lajstromozást gátló okra nem hivatkozhat alappal. Végül a Vt. 5. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott viszonylagos kizáró ok kapcsán a Hivatal álláspontja szerint a becsatolt bizonyítékok alapján nem lehetett megállapítani, hogy a „HENNA” elnevezés a felszólaló vagy más szerző olyan kreatív tevékenységének eredménye lenne, amellyel a kifejezés általános, hétköznapi jelentéstartalmától eltérő egyedi gondolati tartalom, sajátos alkotás jött létre. Ezért a Hivatal nem látta igazoltnak olyan korábbi szerzői jog fennállását, amely a bejelentett megjelölés lajstromozásának akadályát képezné. (M1302447/35.)

A Fővárosi Törvényszék megváltoztatta a Hivatal határozatát és a védjegybejelentést elutasította. Kiemelte ugyanakkor, hogy mivel az észrevételt tevő a Hivatal előtti eljárásban e minőségében nem ügyfél, a határozatnak az észrevétele körében történő megváltoztatását felszólalói minőségében sem kérheti, ezért a bíróság a megváltoztatási kérelmet ebben a részében érdemi vizsgálat nélkül elutasította. A bíróság álláspontja szerint a Hivatal helyesen ítélte meg, hogy a Vt. 5. § (1) bekezdés b) pontja nem akadályozza a vizsgált megjelölés védjegyoltalmát, mert a felszólaló nem utalt olyan alkotására, amely a védjegybejelentéshez képest korábbi szerzői jogi védelem alatt állna. Helyesen zárta ki a Hivatal a Vt. 5. § (2) bekezdés a) pontjának alkalmazását is, azonban ezt a bíróság a Hivatal álláspontjától eltérő indokokkal támasztotta alá. A megjelölés korábbi tényleges használatát a felszólaló kellőképpen igazolta, ezt az ellenérdekű felek sem vonták kétségbe és nem volt kétséges a kérdéses megjelölések azonossága sem. E jogszabályhely alkalmazásának harmadik

konjunktív feltétele, azaz a megjelölésnek a korábbi használó hozzájárulása nélküli használatának jogszabályba ütközését nem megfelelően értékelte a Hivatal. A felszólaló e kizárók ok alkalmazásában ütköző jogszabályként a régi Ptk.-nak a személyiségi jogok védelmével kapcsolatos rendelkezéseire és az Szjt.-re hivatkozott. Ezek sérelme azonban önálló relatív lajstromozást gátló okokat képez, így ebben a körben a felszólalói érvek vizsgálata szükségtelen volt. Ehelyett a Hivatal túlterjeszkedett a kérelmen a jogszabályhely felhívása nélkül, és lényegében a Tpv. 6. §-a alapján vizsgálta, hogy a lajstromozni kért megjelölés olyannak tekinthető-e, amelyről a felszólalót, illetve szolgáltatását ismerheti fel a fogyasztók. Azonban a felszólaló ilyesmivel nem érvelt, ráadásul ez a tényállástól merőben idegen is volna, hiszen a felszólaló és a védjegybejelentők nem piaci tevékenységet kifejtő versenytársak, hanem eltérő zenei műfajokban tevékenykedő eladóművészek.

A bíróság nem értett egyet a Hivatallal abban sem, hogy a lajstromozni kért megjelölés az ellenérdekű fél névviselési jogát nem sértheti. Bizonyította, hogy a felszólaló már a védjegybejelentést megelőzően is „HENNA” művésznéven lépett fel énekesként; ezt a védjegybejelentők sem tették kétségessé. A nyilvánosság előtti rendszeres megjelenés pedig megalapozza a felvett nevéhez (művésznévéhez) fűződő névviselési jogát. Ennek megítélésében nincsen jelentősége annak, hogy a felszólaló mekkora érdeklődésre igényt tartó műfajban tevékenykedik, hányszor lépett fel az utóbbi években, és annak sem, hogy a zenebarát közönség mekkora része érdeklődik művészetére. A bíróság álláspontja szerint a nevet szerzett felszólaló névviselési jogát sérti az, hogy a védjegybejelentők erre a névre kizárólagos használati jogot kívánnak szerezni, így a megjelölés nem részesíthető védjegyoltalomban. (3.Pk.25.249/2015/5.)

A Fővárosi Ítéltábla helybenhagyta az elsőfokú bíróság döntését. (8.Pkf.26.600/2016/6.)

VI. Vt. 5. § (2) bekezdés a) pont

A Vt. 5. § (2) bekezdés a) pontja szerint nem részesülhet védjegyoltalomban a megjelölés, amelyet más lajstromozás nélkül korábbtól fogva ténylegesen használ belföldön, ha a megjelölésnek a korábbi használó hozzájárulása nélkül történő használata jogszabályba ütközne.

21. Színes ábrás megjelölés védjegykénti lajstromozását kérték a 29. osztályba tartozó termékek körében.

A bejelentéssel szemben felszólalást nyújtottak be a Vt. 5. § (2) bekezdés a) pontjára hivatkozással.

A Hivatal a felszólalást elutasítva a megjelölést védjegyként lajstromozta. A felszólaló által benyújtott bizonyítékok alapján megállapította, hogy a felszólaló nem terjesztett elő olyan bizonyítékot, amely igazolná a megjelölés korábbi tényleges használatát. A becsatolt nyilatkozat és a címketervek nem alkalmasak a korábbi tényleges használat igazolására. A mellékelt nyilatkozaton a bejelentett színes ábrás megjelölés nem látható. A címketervek nem tartalmaznak információt sem a keletkezés időpontjáról, sem arról, hogy ezt ténylegesen használták és, hogy ezek a fogyasztókhoz eljutottak volna. Rámutatott, hogy a használat igazolására értékesítési adatok, számlák, piaci részesedések, a szolgáltatások bevezetésére fordított anyagi ráfordítások, a marketingtevékenység igazolására szolgáló adatok, újsághirdetések, honlap látogatottsági adatok, előfizetők számát tartalmazó dokumentumok lettek volna alkalmasak. A benyújtott dokumentumok tehát nem igazolták azt, hogy a felszólaló a megjelölést korábbtól fogva ténylegesen használta volna, és ebből következően a bejelentők általi megjelöléshasználat a felszólaló engedélyétől függhetne. (M1501229/23.)

A felszólaló megváltoztatási kérelmet nyújtott be a hivatali határozattal szemben. A kérelemhez további dokumentumokat mellékelte annak alátámasztására, hogy a megjelöléssel ellátott termékeit 2011 óta forgalmazta. A felszólaló a bíróság előtti eljárásban további bizonyítékokat terjesztett elő.

A Fővárosi Törvényszék álláspontja szerint a Hivatal megalapozatlanul jutott arra a következtetésre, hogy a felszólaló nem használta a védjegybejelentést megelőzően a lajstromozni kért megjelölést. Ezt a tényt ugyanis a bejelentők, akik egyúttal a felszólaló alkalmazottai is, nem vonták kétségbe, így e tekintetben a tényállást a Hivatal hibásan állapította meg. Ezzel együtt a felszólaló részint már a Hivatal előtti eljárásban, részint a megváltoztatási kérelemhez csatolt forgalmazói, viszonteladói nyilatkozatokkal, számlamásolatokkal és ezekhez összekapcsolható termékismertetőkkal kellőképpen dokumentálta is a korábbi használat megtörténtét. A Vt. 5. § (2) bekezdés a) pontjára alapozott kizáró ok alkalmazásának második feltétele, tehát az elsőbbség napját megelőző tényleges használat megvalósult. Nem volt kérdés az sem, hogy a lajstromozatlan megjelölés lényegileg azonos a védjeggyel. A felszólaló által igazolt forgalmazási adatok alapján a fogyasztók a több éves piaci jelenlétre tekintettel a megjelölést a felszólalóhoz kötik. Ez közvetlenül következik a több éve tartó zavartalan forgalmazás tartósságából és százmillió forintot meghaladó volumenéből. A tényállás alapján a bejelentők maguk is birtokában vannak a megjelöléssel fémjelzett termékek előállításához szükséges tudásnak. Így még ha jelenleg a felszólaló alkalmazásában is állnak, a védjegy felhasználása az adott termékek értékesítése kapcsán az ő oldalukon is megvalósulhat, kvázi versenytársként jelenhetnek meg a piacon, akár alkalmazásuk idején, akár a felszólalótól megválva. Az adott élelmiszeripari termékek nem igényelnek nagyobb beruházást igénylő kapacitást, egy konyha vagy műhely is képes azokat előállítani. Ezért nem zárható ki a bejelentők versenytárskénti megjelenése, így az ő általuk megvalósult védjegyhasználat a felszólaló engedélye nélkül a Tptv. 6. §-ába

ütközne. Mindezekre tekintettel a bíróság a Hivatal határozatát megváltoztatta és a védjegybejelentést elutasította. (3.Pk.21.910/2016/6.)

VII. Vt. 18. § (1) bekezdés

A Vt. 18. § (1) bekezdése alapján, ha a védjegyjogosult a lajstromozástól számított öt éven belül nem kezdte meg belföldön a védjegy tényleges használatát az árujegyzékben szereplő árukkal és szolgáltatásokkal kapcsolatban, vagy ha az ilyen használatot öt éven át megszakítás nélkül elmulasztotta, a védjegy oltalmára alkalmazni kell az e törvényben előírt jogkövetkezményeket [4. § (3) bek., 5. § (2) bek. b) pont, 30. § d) pont, 33. § (2) bek. a) pont, 34. §, 61/E. §, 73. § (2) bek.], kivéve, ha a védjegyjogosult a használat elmaradását kellőképpen igazolja.

22. A Hivatalnál oltalom alatt áll a „**RAJKÓ ZENEKAR ÉS EGYÜTTES**” szóösszetétel a 16., 35. és 41. osztályokba sorolt valamennyi áru és szolgáltatás körében. A védjegyjog oltalom használat hiánya miatti megszűnésének megállapítása iránt terjesztettek elő kérelmet.

A feltárt tényállás alapján megállapítható, hogy a védjegy bejelentői – akik jelenleg a védjegy jogosultjai – a bejelentés időpontjában a „Rajkó Zenekar” néven ismertté vált zenekarban játszó zenészek voltak. A tizenkét védjegyjogosult mindegyike munkaviszony jellegű jogviszonyban állt korábban a kérelmezővel, aki a „Rajkó” nevű zenekar fellépéseit szervezte, koordinálta. E jogviszony 2011-ben közös megegyezéssel megszűnt. Ettől az időponttól kezdődően a jelen eljárásban részt vevő négy védjegyjogosult a kérelmezőtől függetlenül szervezi a zenekar koncertjeit és esetenként „Rajkó Zenekar” név alatt lépnek fel, míg a másik nyolc védjegyjogosult közül két személy felhagyott a zenészi tevékenységgel, hat pedig továbbra is a kérelmező szervezésében fellépő „Rajkó Zenekar” muzsikusa. Ilyen módon a jogosulti közösségen belül érdekcsoportok alakultak ki és állnak szemben egymással.

A Hivatal a védjegyjog oltalomnak a kérelem benyújtásának napjára visszaható hatállyal történő megszűnését állapította meg. A bizonyítékokat értékelve arra a következtetésre jutott, hogy azok nem igazoltak tényleges védjegyhasználatot a 16. és a 35. osztályokban, valamint a 41. osztályban a nevelés, oktatás és sporttevékenységek tekintetében. A fennmaradó kulturális és szórakoztató szolgáltatások körében értékelve a használatot kifejtette, hogy a bizonyítékok közül számos olyan volt, amely nem magyarországi fellépésekre, nem Magyarországon megvalósult használatra vonatkozott. Ilyen a Magyarország los angeles-i főkonzuljának köszönőlevele, az amerikai és kanadai fellépések 2013. évi programját tartalmazó honlap. Ezeket a Hivatal a használat igazolása körében nem fogadta el. A bizonyítékok másik része a vizsgálendő időszakon kívüli használatról szólt. A Hivatal védjegyhasználati cselekményként mindössze a 2012-ben a Szent István Bazilikában megtartott koncertet, a 2012-ben megrendezett könyvhét programját tartalmazó oldalt, továbbá a 2009. és a 2010. évekből származó újsághíreket értékelte. Ezekből a bizonyítékokból feltáruló használat intenzitását azonban nem tartotta elegendőnek a tényleges használat alátámasztására. Ezért a

védjegyoltalom használat hiánya miatti megszűnését állapította meg valamennyi áru és szolgáltatás vonatkozásában. (M9704436/61.)

Az eljárásban részt vevő négy védjegyjogosult a megváltoztatási kérelemben kizárólag a 41. osztályba sorolt kulturális és szórakoztató szolgáltatások körében kérte a védjegy oltalmának a fenntartását.

A Fővárosi Törvényszék nem osztotta a hivatali döntést a kulturális és szórakoztató szolgáltatások vonatkozásában. Rámutatott, hogy a jelen eset specialitását az adja, hogy a támadott védjegynek több jogosultja van, ún. közös védjegyről van szó. A megszűnési eljárásban vizsgált – 2009 februárjától 2014 februárjáig terjedő – ötéves időszakra tehető a védjegyjogosultak kérelmezővel létesített jogviszonyának megszűnése (2011). Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a 2009. évi használatot bizonyítja a kérelmező éves beszámolója, aminek VI. pontjából kiolvashatóan „A Rajkó Művészegyüttes 2009-ben itthon és külföldön összesen 196 előadást tartott.” A védjegy rendszeres, időben és térben kiterjedt használatát emellett alátámasztja a „rajko.hu” weboldal tartalma is. Ezen használatok nem vitásan a kérelmező érdekkörébe tartozó védjegyjogosultakhoz kapcsolódnak, de ez a Vt. 18. §-a szempontjából érdektelen, mert a kérelmező szervezésében működő zenekar fellépéseit is a védjegy használatként kell értékelni a Vt. 21. § (2) bekezdése értelmében, és ennek ténye egymagában elegendő a kérelem elutasításához. Ugyanakkor a bíróság az eljárásban részt vevő védjegyjogosultak által dokumentált védjegyhasználatot is igazoltnak látta a Vt. 18. §-a alapján. Egyfelől a kérelmező 2009. éves beszámolójában írtak az említett jogosultak védjegyhasználatát is alátámasztják, hiszen ebben az időben a munkaviszonyuk még fennállt. A Szent István Bazilikában, valamint a Szent Mihály templomban 2012-2013-ban történt több mint egy tucat igazolt fellépés pedig nem tekinthető pusztán szimbolikus, jogfenntartó célzatú védjegyhasználatnak és arra is alkalmas, hogy a fogyasztók a fellépő zenekart és annak művészeti szolgáltatását a védjeggyel azonosíthassák. Mindez kiegészül a 2012-ben megrendezett könyvhét programját tartalmazó dokumentummal, továbbá a 2009-2010. évekből származó újsághírekkel dokumentált, illetve egy étteremben szerződés alapján megvalósított védjegyhasználati cselekményekkel. E bizonyítékokat együttesen értékelve az elsőfokú bíróság okszerűtlennek találta azt a hivatali megállapítást, hogy a jogosultak részéről igazolt használat nem felel meg a Vt. 18. § (1) bekezdésében megfogalmazott kritériumoknak. A törvényszék nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy egyes esetekben nem a teljes szóösszetétel jelent meg, mert a Vt. 18. § (2) bekezdés a) pontja alapján tényleges belföldi használatnak minősül a védjegy olyan alakban történő használata, amely a lajstromozott alaktól csak a megkülönböztető képességet nem érintő elemekben tér el. Nem érinti a védjegy tényleges használatának kérdését, hogy a „RAJKÓ ZENEKAR ÉS EGYÜTTES” szóösszetételből csak a „Rajkó Zenekar” kifejezést használják, mert domináns elemnek a „RAJKÓ” szó tekinthető, mivel a másik két szó az árujegyzék szerinti kulturális és szórakoztató szolgáltatások körében leíró, hiszen az előbbi a zenei műfajra, az utóbbi arra utal, hogy az előadásban több személy együttesen vesz részt. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a hivatali határozatot megváltoztatta és a védjegyoltalom használat hiánya miatti megszűnésének megállapítása iránti kérelmet a 41. osztályba sorolt kulturális és szórakoztató szolgáltatások tekintetében elutasította. (3.Pk.23.863/2015/9.)

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság döntésével és annak indokaival egyetértett. Álláspontja szerint helyesen mutatott rá a törvényszék, hogy a jelen eljárás specialitását az adja, hogy 12 jogosultja van a védjegynek, ami azt is jelenti, hogy bármelyikük használata vagy az olyan használat, amely ellen egyikük sem tiltakozott megfelel a Vt. 18. § (1) bekezdésében elvártaknak. Nem merült fel arra adat, hogy bármelyik jogosult fellépett volna a kérelmezővel vagy a védjegyjogosulti körön kívül eső, közreműködő zenészekkel szemben annak okán, hogy a szervező tevékenység eredményeként fellépő művészek „Rajkó Együttes” elnevezés alatt adnak koncertet. Minthogy a Vt. 23. §-a a védjegylicencia-szerződést nem köti alakszerű formához, ezért azt a körülményt, hogy a védjegyjogosultak nem tiltakoztak az ilyen használat ellen, ráutaló magatartással a használati engedély megadásának kell tekinteni. Ezért helytállóan fogadta el az elsőfokú bíróság a védjegy tényleges belföldi használatának a 2009. évi fellépéseket, továbbá a „rajko.hu” honlapon található tartalmat és ide sorolható a vatikáni fellépés is, függetlenül attól, hogy azon a védjegyjogosultak részt vettek-e. A kérelmező előadásából az is megállapítható, hogy az általa szervezett műsorokban a védjegyjogosultak munkaviszonyának megszűnése óta is „Rajkó” név alatt szerepel az együttes, ami a védjegy megszakítás nélküli, folyamatos használatát biztosítja. Mindezt együtt értékelve az eljárásban részt vevő védjegyjogosultak által csatolt bizonyítékokkal megállapítható, hogy a védjegyhasználat túlmutat a szimbolikus, pusztán a védjegyoltalom megőrzésére szolgáló jogfenntartó használaton. (8.Pkf.27.176/2016/6.)

VIII. Vt. 47. § (1) bekezdés

A Vt. 47. § (1) bekezdésének megfelelően a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala a védjegybejelentésekről és a védjegyekről lajstromot vezet, amelybe – a 48. §-nak megfelelően – be kell jegyezni a védjegyjogokkal kapcsolatos tényeket és körülményeket.

23. A Hivatalnál oltalom alatt áll a „CARVOL” szóvédjegy. A védjegy vonatkozásában törlési eljárás folyt, amely egyezséggel zárult. Az egyezés alapja a felek megállapodása volt, amelynek értelmében a védjegy árujegyzéke korlátozásra került. Ezt a változást a Hivatal a bíróság egyezséget jóváhagyó végzése alapján a lajstromba bejegyezte. Ezt követően a jogosult a megállapodás tényének védjegylajstromban való feltüntetését kérte.

A Hivatal a megállapodás tényének védjegylajstromban való feltüntetése iránti kérelmet elutasította. Az indokolás szerint a megállapodás a lajstromba való bejegyzés alapjául szolgáló okirat. A megállapodás tényének a védjegylajstromban való feltüntetése nem indokolt, mert a felek közötti vitát lezáró megállapodás eredményének adatai, azaz a visszaállított, majd korlátozott árujegyzék, a védjegylajstromban már feltüntetésre került a bíróság végzése alapján. A Hivatal tájékoztatta továbbá a jogosultat, hogy a megállapodást a védjegy iratai között elhelyezte, azt bárki megtekintheti. (M0500438/55.)

A jogosult a Hivatal határozatának megváltoztatását kérte azzal, hogy a bíróság elsődlegesen rendelje el a megállapodás tényének és tartalmának a lajstromba foglalását, vagy másodlagosan utasítsa a Hivatalt új eljárásra azzal, hogy a bejegyzési kérelemnek adjon helyt.

A megváltoztatási kérelmében a bejegyzés iránti kérelmét pontosította. Kérte, hogy a Hivatal jegyezze be a lajstromba a „Carvol” védjegy kapcsán adott kizárólagos, korlátozott használati engedélyt és az engedélyes (a „Carmol” védjegyek jogosultja és használója) által vállalt és elfogadott jogot és korlátozást az alábbi szöveggel: *„A jogosult a megállapodás II. fejezetében kizárólagos használati engedélyt adott a [Carvol] védjegyhez összetévesztésig hasonló megjelölések közül a „Carmol” megjelölés, illetve védjegy használatára az alábbi árukra korlátozottan: „Készítmény, amely fő hatóanyagként illóolajokat tartalmaz nem vényköteles gyógyhatású készítmények és nem gyógyhatású készítmények alakjában”.* A jogosult továbbá kérte, hogy a megállapodás harmadik felek számára is hozzáférhető módon, a Hivatalhoz benyújtott iratok között elektronikusan megtekinthető formában is jelenjen meg.

A Fővárosi Törvényszék rögzítette, hogy a jogosult a Hivatal előtti eljárásban a közte és egy másik védjegy jogosultja között létrejött megállapodás tényének bejegyzését kérte. A felek a megállapodással a köztük folyó védjegytrórlési eljárást zárták le, elhatárolva egymástól az ütköztetett védjegyek árujegyzékeit. A Hivatal a lajstromba bejegyezte a jogosult védjegyének a megállapodás szerint korlátozott árujegyzékét. Ezen túlmenően a megállapodás tényének a lajstromba való bejegyzése valóban nem indokolt, de nem azért, mert a megállapodással elérni kívánt helyzetnek a lajstromállapot már megfelel, hanem azért, mert a megállapodás ezen túl már csak a szerződő felek egymás közti viszonyait érinti. A Vt. 47. § (1) bekezdésének helyes értelmezése alapján a védjegylajstromba mint közhiteles nyilvántartásba csak azon – akár bírósági vagy hatósági határozatból, akár magánjogi szerződésből következő – tények és körülmények bejegyzése szükséges, amelyek harmadik személyek jogait és kötelezségeit is érinthetik. Értelemszerűen ilyen a védjegyoltalom terjedelme, melyet a lajstrom már a felek akaratának és jogszabálynak megfelelően tükröz. Nem tartozik azonban a lajstromra a megállapodás mint magánjogi szerződés, amely általában véve csak a szerződő felek egymás közti jogait és kötelezségeit rendezi. Azonos okból kellett elutasítani a jogosult azon indítványát, hogy a Hivatal elektronikusan is elérhetővé tegye a megállapodást a lajstromban. Megállapította ugyanakkor a bíróság, hogy a jogosult a megváltoztatási kérelmében megváltoztatta kérelmét és használati jogok bejegyzését kérte a lajstromba, állítva, hogy a megállapodás meghatározott pontjai védjegyhasználati engedélynek tekinthetők. A védjegyhasználati jog bejegyzését a Vt. 47. § (2) bekezdés 1) pontja teszi lehetővé. Ilyen kérelem azonban a Hivatal előtti eljárásnak nem volt tárgya, így a kérelemről elsősorban a Hivatalnak kell döntenie. Mivel abban nem tévedett a Hivatal, hogy a megállapodás tényének a lajstromba való bejegyzése nem indokolt, a támadott végzés hatályon kívül helyezésére nem volt szükség. Ezért a bíróság a megváltoztatási kérelmet a Hivatalhoz áttette azzal, hogy az időközben bekövetkezett jogosulti képviselőváltás okán célszerű elsősorban arról nyilatkoztatni a jogosultat, hogy kérelmét fenntartja-e. Ha igen, tisztázni kell, hogy a megállapodás tartalmaz-e védjegyhasználati engedélyt, s amennyiben igen, döntenie a kérelem teljesítéséről. (3.Pk.20.942/2016/9.)

IX. Vt. 48. § (2)-(3) bekezdés

A Vt. 48. § (2) bekezdése alapján a védjegyoltalommal összefüggő jogok és tények tudomásulvétele, illetve bejegyzése ügyében – a védjegyeljárásokban bekövetkezett tények

kivételével – a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala írásban előterjesztett kérelem alapján dönt, azzal, hogy az ügyfél adatainak változásáról más hatóságtól kapott értesítés nem tekinthető írásban előterjesztett kérelemnek. A kérelemhez csatolni kell az alapul szolgáló közokiratot vagy megfelelő bizonyító erejű magánokiratot. Ha ugyanabban az ügyben olyan kérelmeket nyújtanak be, amelyek teljesítése kizárná egymást, a kérelmeket a beérkezésük sorrendjében kell elbírálni.

A Vt. 48. § (3) bekezdése szerint nem teljesíthető a kérelem olyan okirat alapján, amely alaki hiány miatt érvénytelen, vagy amelynél a jogszabályban előírt hatósági jóváhagyás hiányzik, továbbá, ha az okirat tartalmából kitűnően az abban foglalt jognyilatkozat érvénytelen.

24. A Hivatalnál oltalom alatt áll a „**BAZALTBOR**” szóvédjegy, melynek árujegyzékébe a 33. osztályba sorolt „palackozott borok” áruk tartoznak. A jogosultak kérelmére, az ahhoz mellékelte nyilatkozatuk alapján a Hivatal a védjegy használatára vonatkozó jogot jegyezte be a védjegylajstromba. Ezt követően a jogosultak a Vt. 48. § (2) bekezdése alapján e használati jog törlése iránti kérelmet nyújtottak be a Hivatalhoz, amelyhez csatolták a bejegyzett használóhoz címzett, „Felszólítás védjegy- és névhasználat abbahagyására” tárgyú levelüket. A használati engedély visszavonását azzal indokolták, hogy az I. rendű jogosult munkaviszonya a bejegyzett használói társaságnál megszűnt és a 2011-es évjáratú borok már nem a jogosult család felügyelete mellett kerülnek palackozásra. A bejegyzett használó a törlési kérelem elutasítását kérte a Hivataltól, állítva, hogy az érintett védjegy használati joga továbbra is megilleti őt, az időbeli és területi korlátozás, valamint minden további feltétel nélküli használati engedély érvényesen nem vonható vissza. A Hivatal ezt követően a Vt. 48. § (2) és (3) bekezdései alapján végzésével tudomásul vette a használati engedély megszűnését és azt a védjegylajstromból törölte. Indokolásában kifejtette, hogy a védjegyjog oltalom alapján a jogosultaknak kizárólagos joga van a védjegy használatára, ezért dönthetnek úgy, hogy a határozatlan időre szóló használati engedélyt visszavonják. Hivatkozott a Ptk. 199. § és 321. §-aira, és kifejtette, hogy annak ellenére, hogy a használati engedélyt a jogosultak egyoldalú nyilatkozattal időbeli, területi korlátozás és minden további feltétel nélkül adták, a felek közötti viszony megváltozása és a piaci körülmények okot adhatnak arra, hogy a megadott használati engedélyt – mivel az a védjegyjogosultaknak többé nem áll érdekében – visszavonják. Az Szt. XIV/C. fejezetének rendelkezéseire [Szt. 115/H. § (1) bek.] hivatkozva arra is rámutatott a Hivatal, hogy nem feladata a kérelmekhez csatolt jognyilatkozatok, szerződések anyagi jogi érvényességének vizsgálata, többek között a Vt. 48. § (3) bekezdése alapján dönt a hozzá beérkezett kérelmekről. A Hivatal ezek alapján úgy ítélte meg, hogy a védjegy használatára adott engedély visszavonását tartalmazó felszólítás alakilag érvényes, az abban foglalt jognyilatkozat tartalmából kitűnően nem tekinthető érvénytelennek (M0102473/25.).

A Fővárosi Törvényszék a megváltoztatási kérelmet elutasító végzésében kifejtette, hogy tekintettel arra, hogy a Hivatal végzése a bejegyzett használó jogát érinti, ezért ő a Vt. 38. § (1) bekezdésén keresztül alkalmazandó Ket. 15. § (1) bekezdése alapján attól függetlenül minősül ügyfélnek, hogy a kérelmet a jogosultak nyújtották be, ezért a jogosultaknak a

bejegyzett használó eljárási legitimációját vitató álláspontja nem megalapozott. Ha az egyik ügyfél ellenzi a kért adat lajstromba való bejegyzését, akkor a csatolt okiratban kifejeződő ügyleti akarat ellenére sem lehet úgy tekinteni, hogy a változás bejegyzése tekintetében is egységes akaratban vannak a felek. Ha bármelyik fél jogilag vitatja a bejegyzés alapjául megjelölt okirat érvényességét, a felmerült jogvitában a Hivatal nem foglalhat állást, hanem a kérelem teljesítését a már folyamatban levő szerződéses jogvita bejegyzésétől teheti függővé [Vt. 43. § (1) bek.], vagy ilyen eljárás hiányában a kérelmet az ügy releváns tényeit értékelve, de a felek ezekkel kapcsolatos jogi álláspontjait figyelmen kívül hagyva bírálja el érdemben. A Fővárosi Törvényszék kifejtette továbbá, hogy a Hivatal nem tévedett, amikor a jogosultak kérelmét teljesítette, hiszen a bejegyzett használó annak ellenére, hogy vitatta annak megalapozottságát, az ehhez szükséges polgári peres eljárást nem indította meg az eljárás Hivatal előtti szakaszában és erre határidőt sem kért a Hivataltól. A használati engedély törlése iránti kérelem a Vt. 48. § (3) bekezdése alapján sem volt elutasítható, hiszen a bejegyzett használó maga sem olyan okból tekintette érvénytelennek a jogosultak nyilatkozatát, amely pusztán annak tartalmából kitűnhetne, hanem a polgári jog szabályaival ütközőnek tartotta azt. A bejegyzett használó általi vitatás tehát nem jelentette akadályát azon tény tudomásulvételének, hogy a bejegyzett használó használati joga megszűnt. Ugyanakkor szükségtelenül és a hatáskörét túllépve fejtett ki a Hivatal jogi álláspontot a használati engedély visszavonhatóságával kapcsolatban, mert ez a kérdés az ügy előkérdéséül szolgáló polgári peres eljárásra tartozott, ezért a bíróság az indokolás e részét mellőzte a támadott végzésből. A Kúria Pfv.IV.21.776/2014/4. sz. ítélete alapján vitán felül áll, hogy a jogosultak érvényesen vonták vissza a védjegyhasználati engedélyt, így a Hivatal érdemben helyes végzésének megváltoztatása nem volt indokolt (3.Pk.22.538/2015/8.).

A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság döntésével és indokaival, ezért helybenhagyta az elsőfokú bíróság végzését. Kifejtette, hogy a bejegyzett használó fellebbezésében sérelmezte, hogy a Hivatal részére nem küldte meg a használati jog törlésére irányuló kérelmet és a Vt. 41. § (2) bekezdésébe ütközően nem biztosított számára nyilatkozattételi lehetőséget, holott ő is ügyfélnek minősül, hiszen a kérelem teljesítése érinti a jogait. A bíróság egyetértett a jogosultakkal abban, hogy a Hivatal részéről nem történt olyan lényeges eljárási szabálysértés, ami a határozat hatályon kívül helyezését indokolná. A Vt. nem írja elő, hogy a védjegyoltalommal összefüggő jogok és tények tudomásulvételével kapcsolatos kérelem csak akkor bírálható el, illetve teljesíthető, ha az ügyben érintett valamennyi fél együtt jár el vagy tudomással bír a beadványról. A kérelemhez csatolt irat, az engedély visszavonását tartalmazó felszólítás alapján a Hivatal döntési helyzetbe került. Mindazonáltal a hivatali iratokból világosan kitűnik, hogy a bejegyzett használó két alkalommal érdemi nyilatkozatot tett és részletesen kifejtette, hogy miért ellenzi a használati jog megszűnésének a tudomásulvételét. Ennek tényét a Hivatal végzésében rögzítette és figyelembe vette a nyilatkozatot. A másodfokú bíróság így tévesnek találta azt a fellebbezési érvelést, hogy a bejegyzett használó nem élhetett ügyféli jogaival. A bejegyzett használó érdemi érveire utalva a másodfokú bíróság kifejtette, hogy kétségtelen, hogy a hivatali eljárásban nem merült fel arra adat, hogy a visszavonást a bejegyzett használó bíróság előtt megtámadja, azonban az elsőfokú bíróságnak rendelkezésére állt a használó által indított érvénytelenségi perben hozott Pfv.IV.21.776/2014/4. sz. irányadó kúriai ítélet, aminek

tükrében már nem vitatható, hogy a védjegyjogosultakat megillette annak a lehetősége, hogy az engedélyező nyilatkozatukat jogszerűen visszavonják és ezzel véglegessé vált a kérelmező védjegyhasználati jogának megszűnése. Minderre tekintettel nem volt olyan, a Vt. 48. § (3) bekezdésében megfogalmazott akadály, ami miatt a Hivatalnak a kérelmet el kellett volna utasítania (8.Pkf.25.526/2016/5.).

X. Vt. 56. § (4) bekezdés

A Vt. 56. § (4) bekezdése alapján, ha a bejelentési díjat nem fizették meg, illetve a magyar nyelvű árujegyzéket nem nyújtották be, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala figyelmezteti a bejelentőt a törvény által meghatározott határidőben történő hiánypótlásra. Ennek elmaradása esetén a bejelentést visszavontnak kell tekinteni.

25. A bejelentő 2015. december 21. napján a „**MENTES ÉS FINOM BIZTONSÁG AZ ÉTKEZÉSBEN**” színes ábrás megjelölés védjegykénti lajstromozását kérte a Hivaltól. A Hivatal értesítette a bejelentőt a bejelentés napjáról, egyben figyelmeztette, hogy e naptól számított két hónapon belül fizetheti meg az eljárás díját azzal, hogy amennyiben ezt elmulasztja, a bejelentést visszavontnak kell tekinteni. Ezt követően a Hivatal a védjegybejelentési eljárást megszüntette, tekintettel arra, hogy a bejelentő nem fizette meg a védjegybejelentés díját, ezért a Vt. 56. § (4) bekezdése alapján a védjegybejelentést visszavontnak kellett tekinteni. (M1503831/4.)

A Fővárosi Törvényszék számú végzésével elutasította a bejelentő megváltoztatási kérelmét, rámutatott ugyanakkor, hogy a Vt. 56. § (4) bekezdése szerinti jogkövetkezmény alkalmazására csak az után van lehetőség, ha a Hivatal meggyőződött róla, hogy a díjfizetési felhívás az ügyfél részére kézbesítésre került. Ez csak tértivevény útján biztosítható akkor, ha a felhívás levélpostai küldeményként kerül megküldésre. A Hivatal tehát eljárási hibát vétett azzal, hogy anélkül tekintette visszavontnak a védjegybejelentési kérelmet, hogy vizsgálta, vizsgálhatta volna a hiánypótlási felhívást is tartalmazó irat kézbesítésének megtörténtét.

A támadott végzés hatályon kívül helyezése azonban mégsem volt indokolt, mert a megváltoztatási kérelem megfogalmazásából egyértelműen kitűnik, hogy a bejelentő a hiánypótlási felhívást megkapta; maga sem ennek ellenkezőjét állította, pusztán azt panaszolta, hogy a díj átutalásához szükséges adatokat (pl. számlaszám) nem bocsátotta rendelkezésére a Hivatal.

Ennek kapcsán a bíróság megjegyezte azt is, hogy noha jogszabály nem ír elő ilyen kötelezettséget a Hivatalnak, az ügyféllel való együttműködés alapelve alapján [Vt. 38. § (1) bekezdésén keresztül alkalmazandó Ket. 1. § (2) bekezdés] célszerűnek mutatkozik a hiány pótlásához szükséges adatok szabatos közlése a hiánypótló végzésben. (3.Pk.21.872/2016/5.)